

Revizijsko poročilo

Razvoj podeželja v Republiki Sloveniji

Revizijsko poročilo

Delovanje sveta zavoda Centra slepih, slabovidnih in starejših Škofja Loka

Revizijsko poročilo

Poslovanje Občine Dornava

Revizijsko poročilo

Sinergija-EPD

Revizijsko poročilo

Državno sofinanciranje medijev

Revizijsko poročilo

Evidentiranje nepremičnin v Republiki Sloveniji

Revizijsko poročilo

Gospodarjenje s počitniškimi kapacitetami v Zavodu za letovanje in rekreacijo otrok v letih od 2002 do 2006

Revizijsko poročilo

Obnove gradov z evropskimi sredstvi

Revizijsko poročilo

Smotnost sodnih in izvensodnih poravnav

Revizijsko poročilo

Učinkovitost delovanja notranjega kontrolnega okolja na področju strukturnih skladov

Letno poročilo 2010

Poslanstvo

Računsko sodišče pravočasno in objektivno obvešča javnosti o pomembnih odkritjih revizij poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter svetuje, kako naj državni organi in drugi porabniki javnih sredstev izboljšajo svoje finančno poslovanje.

Letno poročilo 2010

Številka: 002-3/2011/1

Ljubljana, marec 2011

KAZALO

KLJUČNI REZULTATI	6
UVOD	7
DEJAVNOST	9
CILJI	10
URESNIČEVANJE CILJEV	11
URESNIČEVANJE STRATEŠKEGA CILJA 1.....	11
Pravočasno in kakovostno poročati državnemu zboru in javnosti o rezultatih revidiranja porabe javnih sredstev	11
Vrste revizij.....	11
Pravočasnost in kakovost poročil.....	12
URESNIČEVANJE STRATEŠKEGA CILJA 2.....	13
Odzivati se učinkovito na spremembe v okolju ter na zahteve in interese javnosti.....	13
Prejete pobude za revidiranje	14
Uvedene predrevizijske poizvedbe	15
Prejete pobude državnega zbora.....	15
URESNIČEVANJE STRATEŠKEGA CILJA 3.....	16
Z izvajanjem revizij koristiti javnemu sektorju in prispevati k zmanjšanju nepravilnosti in nesmotrnosti v poslovanju uporabnikov javnih sredstev	16
Doseženi prihranki.....	16
Popravljalni ukrepi	19
Pomembnejše zahteve za popravljalne ukrepe, priporočila in njihova realizacija.....	21
Drugi ukrepi	28
URESNIČEVANJE STRATEŠKEGA CILJA 4.....	32
Stopnjevati svetovalno vlogo.....	32
Odgovarjanje na vprašanja.....	32
Izobraževanje za proračunske uporabnike in druge javnosti	33
URESNIČEVANJE STRATEŠKEGA CILJA 5.....	35

Povečati sposobnosti in znanje zaposlenih na računskem sodišču in jim nenehno zagotavljati izobraževanje in doseganje strokovnih nazivov	35
Izobraževanje za pridobitev stopnje izobrazbe	35
Usposabljanje za delo	35
Izpopolnjevanje	36
URESNIČEVANJE STRATEŠKEGA CILJA 6	36
Izboljševati komunikacijsko strategijo in krepiti sodelovanje z drugimi	36
Sodelovanje z državnim zborom	36
Mednarodno sodelovanje	38
Sodelovanje v okviru Odbora za stike	38
Dvostransko sodelovanje	39
Sodelovanje v okviru Skupine V4+2	39
Sodelovanje v okviru EUROSAL	40
Sodelovanje v okviru INTOSAL	40
Sodelovanje v drugih multilateralnih organizacijah in na posvetih	40
Sodelovanje z mediji in javnostmi	41
Novinarska vprašanja in prošnje za pojasnila	41
Novinarske konference	41
Statistični pregled objav v medijih	41
Objave na spletnih straneh računskega sodišča	42
URESNIČEVANJE STRATEŠKEGA CILJA 7	42
Izboljševati organizacijo in upravljanje računskega sodišča	42
Notranje revidiranje	43
REVIZIJSKE UGOTOVITVE	44
Mnenja, izrečena v revizijskih poročilih	44
Najpogostejše napake in nepravilnosti	46
PREDSTAVITEV DELA REVIZIJSKIH ODDELKOV IN IZVEDENIH REVIZIJ	49
Področje državnega proračuna in neposrednih uporabnikov državnega proračuna	49
Revizije s področja lokalnih skupnosti	53
Revizije negospodarskih javnih služb in društev	55
VIRI, UPORABLJENI ZA DOSEGO CILJEV	63

KLJUČNI REZULTATI

- **69** IZDANIH REVIZIJSKIH POROČIL
- **21** POREVIZIJSKIH POROČIL
- OBRAVNAVANO POSLOVANJE **125** REVIDIRANCEV
- **260** DANIH PRIPOROČIL UPORABNIKOM JAVNIH SREDSTEV
- **63** ZADOVOLJIVO IZVEDENIH POPRAVLJALNIH UKREPOV UPORABNIKOV JAVNIH SREDSTEV
- DANE ZAHTEVE IN PRIPOROČILA ZA SPREMEMBE ZAKONOV IN DRUGIH PREDPISOV
- **162** PISNIH ODGOVOROV NA VPRAŠANJA UPORABNIKOV JAVNIH SREDSTEV
- INTENZIVNO MEDNARODNO SODELOVANJE
- SODELOVANJE Z DRŽAVNIM ZBOROM

UVOD

Leto 2010 je bilo četrto leto uresničevanja strategije računskega sodišča za obdobje od leta 2007 do leta 2013. Letno poročilo smo pripravili tako, da vsebuje informacije o uresničevanju naših strateških ciljev.

Z ustreznimi odzivi na zahteve javnosti in pretehtanim izborom revizij je računsko sodišče nadaljevalo tudi v letu 2010. Računsko sodišče je v letu 2010 prejelo 409 pobud za uvedbo revizij, kar je polovica več, kot v letu 2009, ko je bilo prejetih pobud 274. V letu 2010 je bilo dokončanih 24 revizij, ki jih mora računsko sodišče v skladu s predpisi obvezno izvesti, 20 revizij, ki so bile uvedene na podlagi ocenjenih tveganj in 19 revizij, ki so bile uvedene na podlagi prispelih pobud in aktualnih problemov javnega sektorja. To pomeni, da je bilo 27 odstotkov od vseh dokončanih revizij takih, ki pomenijo sprotni odziv na pobude javnosti oziroma na aktualne dogodke v javnem sektorju. Ta delež je v primerjavi z letom 2009, ko je znašal 17 odstotkov, pomembno večji.

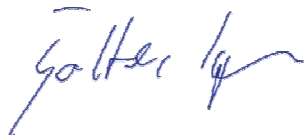
V 69 revizijskih poročilih, izdanih v letu 2010, je bilo obravnavano poslovanje 125 revidirancev. Med revidiranci so bila vsa ministrstva in vlada ter vse vladne službe in organi v sestavi ministrstev, Zavod za zdravstveno zavarovanje Republike Slovenije, Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Republike Slovenije, 20 občin, 44 javnih zavodov, 13 javnih podjetij, 7 skladov, 11 agencij in fundacij ter 4 revidiranci drugih statusnih oblik. Revidirancem smo izdali 260 priporočil. V letu 2010 je bil delež vseh poročil, ki obravnavajo smotrnost poslovanja 30,4 odstoten, v letu 2009 je znašal ta odstotek 49,3. Zmanjšanje je posledica velikega števila obveznih revizij pravilnosti organizatorjev volilnih kampanj in predvsem nepričakovano velikega števila organizatorjev referendumskih kampanj, ki jih je bilo skupaj za skoraj tretjino od vseh v letu 2010 izdanih poročil (30,0 odstotkov). Ocene smotrnosti poslovanja so vključevale revizije pri izvajalcih negospodarskih javnih služb, izvajalcih gospodarskih javnih služb, posameznih ministrstvih in drugih uporabnikih javnih sredstev.

Naloga računskega sodišča je tudi svetovanje uporabnikom javnih sredstev o javnofinančnih vprašanjih in izobraževanje uporabnikov, da bi osvetlili aktualna vprašanja o porabi javnih financ. Predstavniki računskega sodišča so s strokovnimi prispevki sodelovali pri izvedbi seminarjev, konferenc in delavnic z različnih javnofinančnih področij.

V letu 2010 smo nadaljevali z dobro prakso, da za Komisijo za nadzor javnih financ Državnega zbora Republike Slovenije pripravljamo opomnike z vprašanji za člane komisije, pri obravnavi revizijskih poročil revizij smotrnosti, kar pripomore k večji učinkovitosti razprav na sejah komisije.

Izobraževanje za pridobitev naziva državni revizor je v letu 2010 končalo in pridobilo naziv pet zaposlenih, enako število zaposlenih pa je pridobilo naziv preizkušeni državni revizor.

Strokovnjaki računskega sodišča se s svojimi prispevki aktivno vključujejo v mednarodne delovne skupine s področja državnega revidiranja in izmenjujejo izkušnje ter s tem izboljšujejo kvaliteto revizijskih poročil in pripomorejo k večji usklajenosti metod revidiranja v mednarodnem prostoru. V mednarodno sodelovanje se še naprej vključujemo tudi z izvajanjem skupnih revizij z drugimi vrhovnimi revizijskimi institucijami.

Dr. Igor Šoltes
Predsednik računskega sodišča

DEJAVNOST

V Ustavi Republike Slovenije je v 150. členu določeno, da je računsko sodišče najvišji organ kontrole državnih računov, državnega proračuna in celotne javne porabe. Računsko sodišče je pri svojem delu neodvisno in vezano na ustavo in zakon.

Dejavnost računskega sodišča je določena v Zakonu o računskem sodišču in zajema revidiranje poslovanja uporabnikov javnih sredstev in svetovanje. Računsko sodišče z neodvisnim in strokovnim delovanjem ne skrbi samo za pravočasno in kakovostno izpolnjevanje svojih zakonskih obveznosti, ampak skuša z usmerjanjem zmogljivosti na pomembna in tvegana področja javnega sektorja prispevati k pravilnejšemu in smotnejšemu poslovanju uporabnikov javnih sredstev.

CILJI

Poslanstvo računskega sodišča je, da pravočasno in objektivno obvešča javnost o pomembnih odkritjih revizij poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter na podlagi izkušenj in poznavanja dobre prakse poslovanja javnega sektorja svetuje, kako naj državni organi in drugi uporabniki javnih sredstev izboljšajo svoje finančno poslovanje. Z razkrivanjem nepravilnosti in nesmotnosti opozarja na odgovornost državnih organov in nosilcev javnih funkcij v državi ter tako deluje v dobro vseh prebivalcev Republike Slovenije in Evropske unije.

Računsko sodišče je konec leta 2006 sprejelo Strategijo za obdobje od 2007 do 2013, v kateri so določeni naslednji strateški cilji:

- Cilj 1: pravočasno in kakovostno poročati državnemu zboru in javnosti o rezultatih revidiranja porabe javnih sredstev;
- Cilj 2: učinkovito se odzivati na spremembe v okolju ter na zahteve in interese javnosti;
- Cilj 3: z izvajanjem revizij koristiti javnemu sektorju in prispevati k zmanjšanju nepravilnosti in nesmotnosti v poslovanju uporabnikov javnih sredstev;
- Cilj 4: stopnjevati svetovalno vlogo;
- Cilj 5: povečati sposobnosti in znanje zaposlenih na računskem sodišču in jim nenehno zagotavljati izobraževanje in doseganje strokovnih nazivov;
- Cilj 6: izboljševati komunikacijsko strategijo in krepiti sodelovanje z drugimi;
- Cilj 7: izboljševati organizacijo in upravljanje računskega sodišča.

Strateški cilji so bili upoštevani v letnem programu dela za izvrševanje revizijske pristojnosti za leto 2010.

URESNIČEVANJE CILJEV

Uresničevanje strateškega cilja 1

Pravočasno in kakovostno poročati državnemu zboru in javnosti o rezultatih revidiranja porabe javnih sredstev

Računsko sodišče mora v skladu z določbami 25. člena Zakona o računskem sodišču vsako leto revidirati:

- pravilnost izvršitve državnega proračuna (pravilnost poslovanja države),
- pravilnost poslovanja javnega zavoda za zdravstveno zavarovanje,
- pravilnost poslovanja javnega zavoda za pokojninsko zavarovanje,
- pravilnost poslovanja ustreznega števila mestnih in drugih občin,
- poslovanje ustreznega števila izvajalcev gospodarskih javnih služb,
- poslovanje ustreznega števila izvajalcev negospodarskih javnih služb.

Poleg teh obveznih revizij si računsko sodišče vsako leto prizadeva opraviti tudi čim več drugih revizij, tako da lahko državnemu zboru in zainteresirani javnosti zagotavlja pravočasne, zanesljive in kakovostne informacije o finančnem poslovanju, izvajanju nalog, doseganju ciljev in rezultatov, upravljanju in notranjih kontrolah.

V letu 2010 je računsko sodišče izvajalo 141 revizij in na tej podlagi izdalo:

- 69 revizijskih poročil - od tega 1 skupno mednarodno revizijsko poročilo,
- 21 porevizijskih poročil,
- zapise o pregledu letnih poročil o poslovanju političnih strank,
- 4 poročila o opravljeni predrevizijski poizvedbi,
- 72 osnutkov revizijskih poročil,
- 71 predlogov revizijskih poročil.

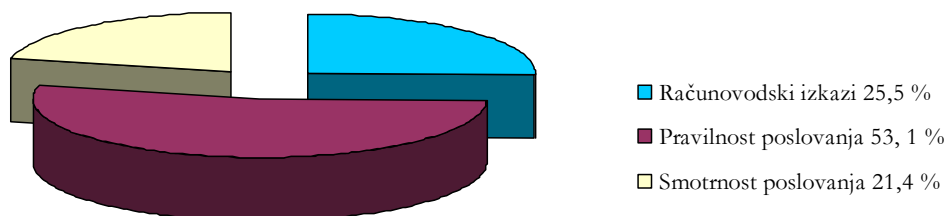
Vrste revizij

Revizije se razvrščajo glede na cilje, ki si jih računsko sodišče zastavi v reviziji. V letu 2010 so bili v revizijah določeni naslednji cilji:

- izrek mnenja o računovodskih izkazih,
- izrek mnenja o skladnosti poslovanja s predpisi in
- izrek mnenja o smotrnosti poslovanja; pri tem računsko sodišče lahko izreče mnenje o gospodarnosti, učinkovitosti ali uspešnosti poslovanja posameznega revidiranega uporabnika javnih sredstev.

Vrste revizij, za katere so bila revizijska poročila izdana v letu 2010, prikazuje slika 1.

Slika 1: Vrste revizij glede na revizijske cilje

Računsko sodišče izvaja tudi revizije, v katerih hkrati izreče mnenje o dveh izmed zgoraj naštetih ciljev. Od 69 revizij, dokončanih v letu 2010, je bil pri 21,4 odstotkih cilj revizije izrek mnenja o smotrnosti poslovanja, ki se je v primerjavi z letom 2009 znižal za dobrih 10 odstotkov, predvsem na račun izvedbe obveznih revizij pravilnosti organizatorjev volilnih in referendumskih kampanj. Tudi v letu 2010 je največji delež pripadel revizijam pravilnosti poslovanja, takšnih je bilo skupaj (kot posamezen cilj oziroma kot eden od dveh ciljev) 53,1 odstotka od vseh revizij, kar z osmimi odstotki več pomeni primerljiv delež glede na leto 2009. Revizij z izključnim ciljem računovodskih izkazov ni bilo, kot eden od dveh ciljev pa te revizije predstavljajo dobro petino vseh revizij (21,4 odstotka), kar je povsem primerljivo z letom 2009 (21,5 odstotka).

Kar 45 revizij (12 več kot leto poprej) oziroma več kot polovica (65,9 odstotka) je takšnih revizij, kjer sta cilja revidiranja dva, in sicer izrek mnenja o računovodskih izkazih in izrek mnenja o pravilnosti poslovanja oziroma izrek mnenja o pravilnosti in smotrnosti poslovanja. Med revizijskimi poročili, izdanimi v letu 2009, je bilo tovrstnih revizij (z dvema ciljema) 47,8 odstotka.

V letu 2010 je bilo dokončanih 21 revizij, katerih cilj je bil oceniti smotrnost poslovanja. Od tega je bilo 18 revizij takih, pri katerih je bil edini cilj ocena smotrnosti poslovanja, 3 pa so bile takšne, kjer je bil cilj revizije poleg ocene smotrnosti tudi mnenje o pravilnosti poslovanja. Ocene smotrnosti poslovanja so vključevale revizije pri izvajalcih gospodarskih javnih služb, izvajalcih gospodarskih javnih služb, posameznih ministrstvih in drugih uporabnikih javnih sredstev. Tovrstne revizije predstavljajo 30,4 odstotka vseh poročil, izdanih v letu 2010, s čimer se je delež iz leta 2009 (49,3 odstotka) znižal za petino, kar gre pripisati predvsem velikemu številu obveznih revizij pravilnosti organizatorjev volilnih kampanj in predvsem nepričakovano velikemu številu organizatorjev referendumskih kampanj.

Pravočasnost in kakovost poročil

Pravočasnost poročila je najpomembnejša in najlažje merljiva pri obvezni reviziji pravilnosti izvršitve državnega proračuna, saj rok za njeno dokončanje izhaja iz Zakona o javnih financah. To je hkrati tudi

najobsežnejša revizija računskega sodišča, zato je bilo veliko pozornosti in revizijskega dela namenjenega prav njeni izvedbi in pravočasnosti. Revizijsko poročilo o predlogu zaključnega računa proračuna Republike Slovenije za leto 2009 je bilo izdano skladno z rokom, ki ga predpisuje Zakon o javnih financah.

V letu 2010 je bilo izdanih 8 revizijskih poročil o pravilnosti financiranja volilne kampanje za volitve poslancev Republike Slovenije v Evropski parlament in 13 revizijskih poročil o pravilnosti financiranja referendumске kampanje za referendum o arbitražnem sporazumu med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško. To so obvezne revizije, za katere so bila revizijska poročila izdana pred predpisanim rokom 10 mesecev od izvedbe volitev oziroma referenduma. Podatek torej kaže na 100 odstotno izpolnitev oziroma celo preseganje cilja pravočasnosti obveznih revizij.

Za druge obvezne revizije roki za izdajo revizijskega poročila niso določeni, si pa računsko sodišče prizadeva, da bi bila revizijska poročila čim bolj aktualna; to je podrobneje določeno v drugem strateškem cilju, ki je obravnavan v naslednjem poglavju tega poročila.

Kakovost poročil zagotavljajo notranji proces zagotavljanja kakovosti in tudi postopki, določeni z zakonom. Tako vsak podrobni načrt, osnutek in predlog poročila podrobno pregledajo v kabinetih namestnikov predsednika računskega sodišča in po potrebi tudi v pravni službi. Pri tem se preverjata predvsem skladnost z revizijskimi standardi in pravilna uporaba predpisov. Končno poročilo, preden ga podpiše predsednik, pregleda še redakcijska komisija, ki preveri jezikovno, pravno in revizijsko ustreznost poročila. K zagotavljanju kakovosti prispevajo tudi določbe Zakona o računskem sodišču, ki predpisujejo izvedbo razčiščevalnega sestanka. Na tem sestanku lahko revidiranec izpodbija posamezna razkritja v osnutku revizijskega poročila, ali pa jih samo pojasnjuje. Razčiščevalni sestanek ni potreben, če revidiranec sporoči, da ne izpodbija nobenega od razkritij iz osnutka poročila. Če na razčiščevalnem sestanku revidiranec ni uspešno izpodbijal revizijskih razkritij, lahko to stori še v ugovoru na predlog revizijskega poročila. Ugovor obravnava senat, ki ga sestavljajo predsednik in oba namestnika predsednika. Odločitve senata so dokončne.

Uresničevanje strateškega cilja 2

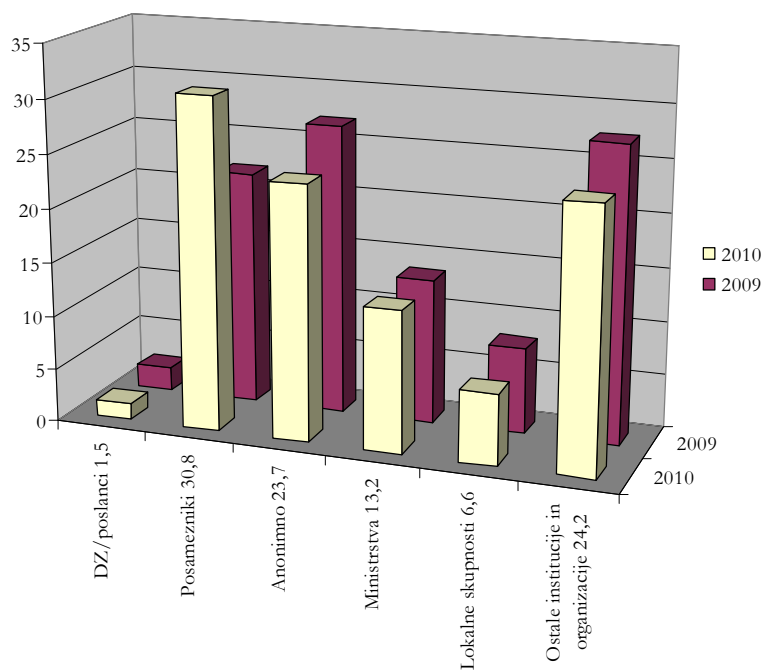
Odzivati se učinkovito na spremembe v okolju ter na zahteve in interese javnosti

Računsko sodišče za vsako leto pripravi program izvrševanja revizijske pristojnosti, v katerem so navedene revizije, ki jih bo izvajalo v tem letu. Pri določanju letnega programa dela se poleg zakonskih obveznosti upoštevajo predvsem pomembnost uporabnikov javnih sredstev, tveganja za nepravilno ali nesmotrno poslovanje v povezavi z obsegom proračuna, siceršnji nadzor nad sredstvi uporabnika, možni učinki revizije in prejete pobude za revizije iz državnega zbora, prejete pobude posameznikov ter aktualne objave v medijih. Ker se okoliščine med uresničevanjem letnega programa dela spreminjajo, se računsko sodišče tem spremembam prilagaja in letni program dela ustrezno spreminja. Tako je bilo v letu 2010 v program dela, zaradi prilagajanja novim okoliščinam in za zagotavljanje aktualnosti, dodatno uvrščenih 26 revizij, kar pomeni pet manj kot v letu 2009, 11 pa jih je bilo iz programa dela črtanih, kar je 8 manj, kot v letu 2009.

Prejete pobude za revidiranje

Računsko sodišče je v letu 2010 prejelo 409 pobud za uvedbo revizij, kar je za 49,3 odstotka več, kot v letu 2009, ko je bilo prejetih pobud 274. Največ so jih posredovali posamezniki oziroma skupine posameznikov, ki so prispevali kar 126 pobud, oziroma več kot še enkrat toliko kot leto poprej (60 pobud leta 2009). Različne pravne osebe (gospodarske družbe, institucije, javna podjetja, zavodi, društva in združenja) so prispevale skupaj 98 pobud, kar je 23 več, kot v letu 2009. V tej številki so zajete tudi pobude tožilstva in Varuha človekovih pravic, ki sta vložila vsak po eno pobudo ter 43 pobud Komisije za preprečevanje korupcije (30 pobud leta 2009). Sledijo anonimne pobude, ki jih je bilo 97, kar pomeni 23 več, kot prejšnje leto. Iz državnega zbora je bilo vloženi 6 pobud, iz državnega sveta pa ena. Vladne službe, ministrstva in organi v sestavi ministrstev so vložili skupaj 54 pobud (v letu 2009 skupaj 37 pobud). V tej številki je zajetih tudi 6 pobud Davčne uprave Republike Slovenije in 12 pobud Policije. Organi lokalnih skupnosti so poslali 27 pobud (5 več kot leta 2009) za uvedbo revizije. Število pobud, ki se nanaša na predloge za revidiranje lokalnih skupnosti znaša skoraj polovico vseh prejetih pobud, natančneje kar 186 pobud. Delež prejetih pobud posameznih vlagateljev v letu 2010 in primerjavo glede na preteklo leto prikazuje slika 2.

Slika 2: Pobude za izvedbo revizij glede na vlagatelja v letu 2010 in primerjava z letom 2009

V letu 2010 je bilo dokončanih 24 revizij, ki jih mora računsko sodišče v skladu s predpisi obvezno izvesti, 20 revizij, ki so bile uvedene na podlagi ocenjenih tveganj in 19 revizij, ki so bile uvedene na podlagi prispelih pobud in aktualnih problemov javnega sektorja. To pomeni, da je bilo 27 odstotkov od vseh dokončanih revizij takih, ki pomenijo sprotni odziv na pobude javnosti oziroma na aktualne dogodke v javnem sektorju. Ta delež je v primerjavi z letom 2009, ko je znašal 17 odstotkov, pomembno večji.

Uvedene predrevizijske poizvedbe

Zakon o računskem sodišču predvideva institut predrevizijske poizvedbe. Računsko sodišče lahko pred uvedbo revizije zahteva od uporabnika javnih sredstev vsa obvestila, ki se mu zdijo potrebna, knjigovodske listine, podatke in drugo dokumentacijo in opravi druge poizvedbe, ki so potrebne za načrtovanje ali izvajanje revizije. Zaradi odziva na aktualne probleme javnega sektorja smo v letu 2010 uvedli 3 predrevizijske poizvedbe, izdali pa smo tudi eno poročilo o opravljeni predrevizijski poizvedbi iz leta 2009. Poročila o opravljeni predrevizijski poizvedbi vsebujejo oceno tveganj in predlog, da se revizija na podlagi takšne poizvedbe vključi ali ne vključi v Program dela za izvrševanje revizijske pristojnosti Računskega sodišča Republike Slovenije.

Prejete pobude državnega zbora

V letu 2010 je računsko sodišče prejelo 6 pobud poslancev državnega zbora oziroma Komisije za nadzor javnih financ, kar je številčno enako, kot v letu 2009.

Tabela 1: Predlogi za uvedbo revizij, prejeti v letu 2010 iz državnega zbora

Zap. št.	Predlagatelj	Opis predloga
1	Komisija za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti	Revizija zdravstvenega doma / Mestne občine Slovenj Gradec - zaračunavanje najemnin za koncesionarje; primer Ginekološka ordinacija Štorklja, d. o. o.
2	Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano	Revizija pravilnosti in smotrnosti poslovanja Javnega zavoda Kobilarna Lipica od leta 2006, s posebnim poudarkom na prelivanju sredstev na gospodarsko družbo Lipica Turizem, d. o. o.
3	Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke	Revizija javnega razpisa Ministrstva za šolstvo in šport za sofinanciranje investicij v športno infrastrukturo; primer Športni park Stožice
4	Odbor za delo, družino in socialne zadeve	Revizija spremljanja izvedbe popravljenih ukrepov revizijskega poročila Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij iz leta 2009
5	Komisija za nadzor javnih financ	Revizija spremljanja izvedbe popravljenih ukrepov revizijskega poročila Ravnanje z ločeno zbranimi odpadki iz leta 2009
6	Preiskovalna komisija, katere predsednica je poslanka državnega zbora Melita Župevc	Revizija pravilnosti in smotrnosti poslovanja družbe Pošta Slovenije, d. o. o., z družbama Zame-tek, d. o. o. in Progresija, d. o. o., v zvezi z distribucijo brezplačnikov Ekspres in Slovenski tednik; akt o preteklem in akt o načrtovanem poslovanju družbe Pošta Slovenije, d. o. o., glede distribucije nenaslovljenih tiskovin

Pobude poslancev državnega zbora oziroma Komisije za nadzor javnih financ iz leta 2009 je računsko sodišče vključilo v program za izvajanje revizijske pristojnosti za leto 2010, kot določa drugi odstavek 25. člena Zakona o računskem sodišču. Ob tem je potrebno dodati, da je realizacija pobud poslancev državnega zbora oziroma Komisije za nadzor javnih financ v različnih fazah revizijskega postopka, pri čemer bodo nekatera revizijska poročila, ki so bila uvedena na podlagi pobud, izdana v letošnjem letu. Pobude poslancev državnega zbora oziroma Komisije za nadzor javnih financ iz leta 2010 pa je računsko sodišče obravnavalo pri sprejemanju programa za izvajanje revizijske pristojnosti za leto 2011.

Uresničevanje strateškega cilja 3

Z izvajanjem revizij koristiti javnemu sektorju in prispevati k zmanjšanju nepravilnosti in nesmotrnosti v poslovanju uporabnikov javnih sredstev

Računsko sodišče prispeva k zmanjšanju nepravilnosti in nesmotrnosti v poslovanju uporabnikov javnih sredstev na več načinov. Preventivno deluje že s svojo vlogo najvišjega organa kontrole državnih računov, državnega proračuna in celotne javne porabe, ki mu jo namenja ustava. Pri izvajanju revizij pa računsko sodišče aktivno vpliva na izboljšanje poslovanja uporabnikov javnih sredstev s tem, da v revizijah ugotavlja nepravilnosti in nesmotrnosti ter zahteva njihovo odpravo in/oziroma vzpostavitev takega nadzornega sistema, ki preprečuje nastajanje podobnih nepravilnosti in nesmotrnosti v prihodnje.

Pri vplivanju na izboljševanje poslovanja javnega sektorja je pomembna tudi svetovalna in izobraževalna vloga računskega sodišča, ki pa je vključena v naslednji strateški cilj (strateški cilj 4: stopnjevati svetovalno vlogo).

Koristi, ki jih za javni sektor zagotavlja računsko sodišče, so merljive in nemerljive. Merljive koristi so prihranki javnih sredstev, ki so nastali na podlagi ugotovitev in ukrepov računskega sodišča. Nemerljive koristi pa so povečanje znanja in zavedanja o pomembnosti pravilnega in smotrnega poslovanja ter odgovornosti pristojnih za to. S tem računsko sodišče vpliva na pravilnejše in smotrnejše poslovanje uporabnikov javnih sredstev.

Doseženi prihranki

Računsko sodišče si je med letnimi cilji zadalo, da pri dveh izbranih revizijah oceni prihranek ali druge merljive učinke revizije. V nadaljevanju so predstavljeni ocenjeni učinki pri šestih revizijah.

Revizija pravilnosti obračunavanja in plačevanja koncesijske dajatve in vodnega povračila za izkoriščanje energetskega potenciala spodnje Save v obdobju od 1. 1. 2006 do 31. 8. 2009

Pri reviziji pravilnosti obračunavanja in plačevanja koncesijske dajatve in vodnega povračila za izkoriščanje energetskega potenciala spodnje Save v obdobju od 1. 1. 2006 do 31. 8. 2009 smo na podlagi ugotovljenih nepravilnosti zahtevali popravke obračunov koncesijske dajatve in vodnega povračila ter obračun

zamudnih obresti, na podlagi česar je bilo dodatno vplačano v proračun Republike Slovenije in proračune občin 172.760 evrov, in sicer:

- Holding Slovenske elektrarne, d. d., je za 16.728,593 megavatnih ur neobračunane proizvodnje električne energije za leto 2006 v proračune vplačal dodatnih 74.693 evrov in zamudne obresti v znesku 29.189 evrov,
- koncesionar Hidroelektrarne na Spodnji Savi, d. o. o., je za zamujeno plačilo koncesijske dajatve moral vplačati še zamudne obresti v znesku 4.201 evrov,
- družba Infra je morala vplačati vodno povračilo za odvzem 53.448 kubičnih metrov naplavin v letu 2005 v znesku 64.677 evrov.

Od Ministrstva za okolje in prostor smo zahtevali, da preuči ustreznost določene potencialne energije vode za posamezno hidroelektrarno kot osnovo za obračun vodnega povračila. Ministrstvo za okolje in prostor je pripravilo podlage za ustrezen obračun vodnega povračila, s katerimi je ugotovilo, da je zavezanec za Hidroelektrarno Vrhovo v obdobju od januarja 2006 do avgusta 2009 dejansko premalo plačal za 76.612 evrov vodnega povračila, kar predstavlja 14,9 odstotka plačanega vodnega povračila, kar pomeni tudi dejanski prihranek na podlagi izvedene revizije. Ker bo na Spodnji Savi s pridobitvijo uporabnega dovoljenja v naslednjih treh letih predvidoma treba plačevati vodno povračilo za tri hidroelektrarne, ocenjujemo, da je računsko sodišče doseglo potencialne prihranke za naslednja tri leta v približni višini 200.000 evrov¹.

Z revizijo smo Ministrstvo za okolje in prostor opozorili tudi na posledice nekaterih določil Zakona o vodah ter Zakona o pogojih koncesije za izkoriščanje energetskega potenciala spodnje Save, ki povzročajo neupravičeno zniževanje višine koncesijske dajatve in vodnega povračila. Z ustrezno spremembo zakonskih podlag bo znesek koncesijske dajatve na leto večji za najmanj 202.0000 evra², znesek vodnega povračila pa za 340.000 evrov³. Ocenjujemo, da smo z revizijo razkrili potencialni priliv v državni proračun od delujočih hidroelektrarn na spodnji Savi v letu 2009 najmanj v znesku 542.000 evrov na leto, torej 1,626 milijona evrov v naslednjih treh letih.

Skupna vrednost dejanskih in potencialnih prihrankov je torej 2.075.372 evrov.

Revizija smotrnosti prodaje deleža družbe Splošna plovba, d. o. o., Portorož

Pri reviziji smotrnosti prodaje deleža družbe Splošna plovba, d. o. o., smo ugotovili, da si je zaradi nepravilnega prenosa lastništva deleža v družbi Splošna plovba na Slovensko odškodninsko družbo, d. d., (SOD) slednja prisvojila znesek doseženega kapitalskega dobička od prodaje 28,65-odstotnega deleža v vrednosti 29.699.617 evrov ter ga v celoti evidentirala med finančnimi prihodki iz deležev v gospodarskih družbah. V reviziji smotrnosti poslovanja SOD pri poravnavanju obveznosti smo ugotovili, da bi morala

¹ Ocena temelji na trikratni vrednosti ugotovljene nepravilnosti v višini 76.612 evrov, zmanjšani za ocenjeno število mesecev do pridobitve uporabnega dovoljenja in oceno povečanja pri drugi in tretji hidroelektrarni z večjo potencialno energijo vode.

² Odprava izkoriščanja transernih cen za HE Boštanj in HE Blanca za leto 2009 predstavlja 202.000 evrov.

³ Določitev pravilne potencialne energije vode za HE Vrhovo 33.000 evrov v 2009 in obračun od potencialne energije vode (in ne od prejema uporabnega dovoljenja) za HE Boštanj in HE Blanca v letu 2009 znaša 307.000 evrov.

SOD v skladu z določili prve točke tretjega odstavka 3. člena Zakona o plačilu odškodnine žrtvam vojnega in povojnega nasilja (ZSPOZ) in v povezavi z 9. členom Zakonom o Slovenskem odškodninskem skladu (ZSOS), kapitalske dobičke iz neodplačno prenesenega premoženja nameniti pokrivanju zakonskih obveznosti in ne bi smeli predstavljati dobička SOD, zato smo zahtevali prenos te naložbe skupaj s kapitalskim dobičkom na državo. Prihranek za državni proračun znaša 29.699.617 evrov.

Revizija gospodarnosti poslovanja Družbe za avtoceste v Republiki Sloveniji, d. d., Celje pri izplačilu odškodnine in gradnji nadvoza nad avtocestnim odsekom Pluska–Ponikve v obdobju od 1. 1. 2009 do 31. 5. 2010

Pri reviziji gospodarnosti poslovanja Družbe za avtoceste v Republiki Sloveniji, d. d., Celje (DARS) pri izplačilu odškodnine in gradnji nadvoza nad avtocestnim odsekom Pluska–Ponikve v obdobju od 1. 1. 2009 do 31. 5. 2010 smo ugotovili nepravilnost in negospodarnost pri izplačilu odškodnine ter zahtevali povračilo neupravičeno izplačane odškodnine v višini:

- 1,5 milijona evrov neupravičeno izplačane odškodnine fizični osebi, ki do te odškodnine ni bila upravičena,
- 333.333 evrov izplačane akontacije dohodnine fizični osebi,
- terjatve fizične osebe do DARS za plačilo letnega obračuna dohodnine fizične osebe v vrednosti 209.191 evrov.

Vrnjena odškodnina se sicer lahko zmanjša za priznane stroške družbi Avtotransport Kovačič (0,5 milijona evrov za izgradnjo nadvoza in morebitna dodatna odškodnina za stroške nekoliko daljše poti), vendar le, če slednja v skladu z Zakonom o urejanju prostora dokaže upravičenost do odškodnine.

Ob predpostavki, da bi ocenjeni stroški družbi Avtotransport Kovačič res nastali, pa gre za izogibanje plačila davku od dohodkov pravnih oseb v višini najmanj 200.000 evrov.

Prihranek za DARS znaša torej 2.042.524 evrov, zmanjšan za morebitno priznano odškodnino družbi Avtotransport Kovačič. Poleg tega znašajo dodatni prilivi za državni proračun najmanj 200.000 evrov dodatnega davka od dohodkov pravnih oseb.

Revizija sanacije starih bremen industrijskih odpadkov in nedovoljenih odlagališč gradbenih odpadkov v obdobju od 1. 1. 2004 do 31. 12. 2008

Pri izvajanju te revizije smo med drugim od Ministrstva za okolje in prostor zahtevali tudi odreditev priprave sanacijskega programa oziroma programa ukrepov družbi Petrol, d. d. za sanacijo odlagališč gudrona v Bohovi in Studencih pri Mariboru, česar Ministrstvo za okolje in prostor sicer ni izvedlo, temveč je le naložilo Inšpektoratu za okolje in prostor, naj izvede ukrepe v tej zvezi po poteku roka za oddajo odzivnega poročila. Računsko sodišče je v reviziji opozorilo, da je Ministrstvo za okolje in prostor pri sanaciji gudrona v Pesnici negospodarno porabilo 5 milijonov evrov, s sofinanciranjem vseh stroškov, ki so presegali vrednosti, v postopku lastninjenja družbe Petrol, d. d. oblikovanih, dolgoročnih ekoloških rezervacij. Ker je Petrol, d. d. pravni naslednik povzročitelja onesnaženja, bi moral financiranje sanacije

zagotoviti sam, saj je njegovo stališče⁴, da mora financiranje zagotoviti država v celoti, razen v delu, ko ima Petrol, d. d., oblikovane dolgoročne rezervacije, napačno. Ocenili smo, da bi zgolj z izvedbo tega zahtevanega popravljalnega ukrepa glede naložitve odgovornosti za zagotavljanje financiranja sanacije gudronskih jam v Bohovi in Studencih, v skladu z Zakonom o varstvu okolja, družbi Petrol, d. d. proračun Republike Slovenije lahko prihranil približno 10,6 milijonov evrov⁵.

Pri reviziji ***Uspešnost politike razvoja podeželja v Republiki Sloveniji*** ocenjujemo, da bo Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano s spremembo deleža sofinanciranja projektov tretje osi Programa razvoja podeželja (PRP) s 50 na 85 odstotkov ter bolj pravočasno izdelavo terminskih načrtov objav posameznih razpisov, omogočilo boljšo pripravo upravičencev in izboljšalo učinkovitost črpanja evropskih sredstev iz naslova PRP 2007–2013.

Potencialne prihranke bodo v primeru morebitnih novih naravnih nesreč prinesle tudi spremembe v poslovanju odgovornih za preprečitev nastanka in odpravo posledic naravnih nesreč, katerim smo v reviziji ***Pomoč Republike Slovenije ob naravnih nesrečah*** dali vrsto priporočil za izboljšave.

Popravljalni ukrepi

Uporabnik javnih sredstev, v katerega poslovanju so bile razkrite nepravilnosti ali nesmotrnosti, lahko le-te odpravi med revizijskim postopkom, če pa jih ne odpravi, mora računskemu sodišču poročati o popravljalnih ukrepih v odzivnem poročilu. Namen popravljalnih ukrepov je odprava nepravilnosti oziroma nesmotrnosti in izboljšanje poslovanja v prihodnosti. Roki za oddajo odzivnega poročila so od 30 do 90 dni in so odvisni od zahtevnosti popravljalnih ukrepov. Za nekatere revizije, izdane na koncu leta 2010, se ta rok izteče v letu 2011. Revizorji računskega sodišča izkazane ukrepe ovrednotijo v porevizijskem poročilu. Večina revidiranih uporabnikov javnih sredstev v odzivnih poročilih dokaže, da so nepravilnosti odpravili.

Računsko sodišče lahko popravljalne ukrepe preveri tudi tako, da izvede novo revizijo, revizijo verodostojnosti odzivnega poročila. Cilj tovrstne revizije je izrek mnenja o verodostojnosti odzivnega poročila.

Nekateri popravljalni ukrepi so tudi take vrste, da mora revidirani uporabnik javnih sredstev izkazati, da je vsaj začel aktivnosti, ki bodo, ob ustreznem nadaljevanju priporočenih aktivnosti, v daljšem časovnem obdobju dale ustrezne rezultate. Kako je revidirani uporabnik javnih sredstev v resnici upošteval priporočila računskega sodišča, pa se lahko natančno oceni le z novo revizijo po daljšem časovnem obdobju.

Računsko sodišče oceni zadovoljivost popravljalnih ukrepov v porevizijskem poročilu. Če oceni, da ugotovljene nepravilnosti oziroma nesmotrnosti niso zadovoljivo odpravljene, lahko izda poziv za ukrepanje, naslovljen na organ, ki je za to pristojen. To je organ, za katerega računsko sodišče oceni, da lahko v mejah svojih pristojnosti ukrepa zoper odgovorno osebo uporabnika javnih sredstev in o svojem ukrepanju v 30 dneh obvesti računsko sodišče. Če računsko sodišče oceni, da pomembne nepravilnosti in

⁴ Temu stališču je Ministrstvo za okolje in prostor sledilo pri sofinanciranju sanacije odlagališča v Pesnici.

⁵ Znesek predstavlja dejanske stroške sanacije gudronske jame v Pesnici, povečane za 12 odstotkov, ki izhajajo iz primerjalne ocene stroškov sanacije vseh odlagališč iz Investicijske dokumentacije za dokončno sanacijo teh odlagališč (Hidroinženiring, d. o. o., Februar 2004).

nesmotnosti niso zadovoljivo odpravljene, o tem obvesti državni zbor in poda poziv za razrešitev odgovorne osebe in sporočilo za javnost.

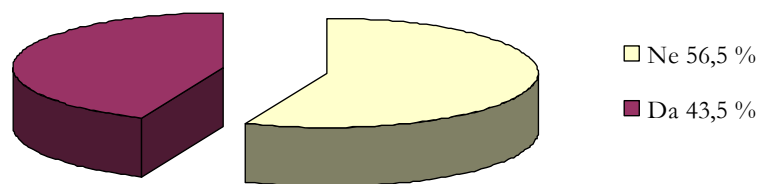
V letu 2010 je računsko sodišče od skoraj polovice (43,5 odstotka) revidiranih uporabnikov javnih sredstev zahtevalo odzivno poročilo, kar je primerljivo z letom 2008, ko je bila taka zahteva podana 49,0 odstotkom revidiranih uporabnikov javnih sredstev. Delež je v letu 2010 v primerjavi z letom 2009 narasel za dobrih 14 odstotkov.

Revidirani uporabniki javnih sredstev so v odzivnih poročilih izkazali 89 popravljalnih ukrepov za ugotovljene nepravilnosti, napake in nesmotnosti. Računsko sodišče je v letu 2010 izdalo 21 porevizijskih poročil, v katerih je ocenilo 82 popravljalnih ukrepov. 63 ukrepov je bilo zadovoljivih, 16 delno zadovoljivih in 3 nezadovoljivi. Zaradi nezadovoljivih popravljalnih ukrepov je računsko sodišče šestim revidirancem (dvema manj, kot leto poprej) izdalo sklep o kršitvi obveznosti dobrega poslovanja in na tej podlagi podalo organom, za katere je ocenilo, da lahko ukrepajo, pet pozivov za ukrepanje zoper uporabnika javnih sredstev. V enem primeru je šlo za nezadovoljive popravljalne ukrepe pri pomembnih nepravilnostih, zato je računsko sodišče izdalo sklep o hudi kršitvi obveznosti dobrega poslovanja in izdalo poziv za razrešitev odgovorne osebe.

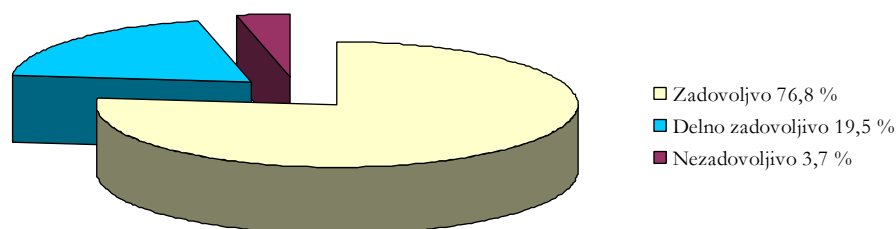
Delež zahtev za predložitev odzivnih poročil v izdanih revizijskih poročilih in izdanih porevizijskih poročilih z oceno zadovoljivosti sprejetih ukrepov prikazujeta grafikona v sliki 3.

Slika 3: Deleža podanih zahtev za predložitev odzivnih poročil v izdanih revizijskih poročilih in deleži ocen zadovoljivosti popravljalnih ukrepov v izdanih porevizijskih poročilih

Podana zahteva za predložitev odzivnih poročil v izdanih revizijskih poročilih

Ocena zadovoljivosti ukrepov v izdanih porevizijskih poročilih

Pomembnejše zahteve za popravljalne ukrepe, priporočila in njihova realizacija

Popravljalni ukrepi in priporočila, ki jih je računsko sodišče naložilo oziroma priporočilo revidiranim uporabnikom javnih sredstev za odpravo nepravilnosti ali izboljšanje poslovanja, so se nanašali predvsem na:

- nepravilnosti na področju transferov,
- področje raziskovalne dejavnosti,
- vzdrževanje avtocest,
- določitev višine plač na Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije in Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije,
- poslovanje Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji,
- oblikovanje cen in zaračunavanje storitev oskrbe v domovih upokojencev,
- sanacijo bremen industrijskih odpadkov in nedovoljenih odlagališč gradbenih odpadkov,
- koncesijsko dajatev in vodno povračilo za izkoriščanje energetskega potenciala spodnje Save,
- prodajo deleža družbe Splošna plovba, d. o. o., Portorož,
- izplačilo odškodnine in gradnja nadvoza nad avtocestnim odsekom Pluska–Ponikve,
- Lizbonsko strategijo na področju raziskav in razvoja,
- druga področja.

Nepravilnosti na področju transferov

Računsko sodišče je Vladi RS pri reviziji predloga zaključnega računa državnega proračuna za leto 2009 naložilo, da za vsako od razkritih nepravilnosti na področju transferov predstavi celoten proces, ki je pripeljal do izplačila, pri katerem je bila razkrita nepravilnost, opredeli točko v procesu, na kateri je prišlo do nepravilnosti, ugotovi vzrok za nastalo nepravilnost, na podlagi registra tveganj oceni možne posledice za doseganje ciljev ter predstavi sprejete ukrepe (notranje kontrole), ki bodo v bodoče preprečevali nastanek podobnih dogodkov. Računsko sodišče je Vladi RS priporočilo tudi, da pred ponovno predložitvijo predloga zaključnega računa za leto 2008 v potrditev Državnemu zboru Republike Slovenije predlog dopolni z evidentiranjem poslovnih dogodkov, ki se nanašajo na pridobitev poslovnega deleža v

družbi Rimske terme, d. o. o., Rimske Toplice, in sicer v bilanci prihodkov in odhodkov za leto 2008 poveča kapitalske prihodke v znesku 1.000.000 evrov, v računu finančnih terjatev in naložb pa izdatke za povečanje kapitalskih deležev v enakem znesku.

Področje raziskovalne dejavnosti

Računsko sodišče je od Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (ARRS) zahtevalo:

- da izdela analize, na podlagi katerih naj oceni, katera raziskovalna področja za obdobje od leta 2011 do leta 2015 bo prioriteto podpirala ob upoštevanju ekonomskega vidika pri razdelitvi;
- da uredi v poročilu izpostavljena področja konfliktov interesov pri razdeljevanju sredstev;
- da z namenom povečanja učinka angažiranih sredstev vzpostavi javno dostopno evidenco o sofinancirani raziskovalni opreми, ter v predpisih iz njene pristojnosti opredeli obvezo uporabnikov opreme po obveščanju o razpoložljivosti opreme in rednem mesečnem poročanju o dejanski uporabi oziroma izkoriščenosti opreme in ceni za njeno uporabo, tako za raziskovalce iz javnih zavodov, kot za zainteresirane gospodarske družbe;
- da pristojnega predlagatelja Zakona o raziskovalni in razvojni dejavnosti opozori na nujnost priprave sprememb zakona, ki naj poleg že vzpostavljene možnosti pritožbe iz postopkovnih razlogov zagotovi tudi evropsko primerljivo varstvo pravic prijaviteljev v postopkih obravnave iz vsebinskih razlogov z vzpostavitvijo instituta varuha pravic prijaviteljev t. i. rapporteurja.

Poleg izvedbe zahtevanih ukrepov je računsko sodišče ARRS med drugim priporočilo, da:

- v postopkih ocenjevanj poveča delež ocenjevalcev iz industrije, ki edina na podlagi izvedenih raziskav, prijavljenih patentov in pridobljenih licenc lahko ustvarja nove tržno zanimive proizvode z visoko dodano vrednostjo;
- pred odločitvijo o dodelitvi sredstev od prijaviteljev zahteva pisno sklenjene dogovore o raziskavah, ki jih bo sofinancirala industrija;
- skupaj z Javno agencijo za podjetništvo in tuje investicije in Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo izdela skupno evidenco o vseh sofinanciranih programih, projektih in raziskovalni opreми in
- pri razpisih omeji dostop prijaviteljem, ki niso izpolnili obveznosti iz preteklih razpisov.

Vzdrževanje avtocest

Pri reviziji Vzdrževanje avtocest je računsko sodišče, z namenom gospodarnejšega vzdrževanja avtocest, DARS priporočilo:

- naj pripravi dokument, v katerem bo jasno določena razmejitev med rednim in investicijskim vzdrževanjem, saj se nekateri stroški rednega vzdrževanja plačujejo iz sredstev za investicijsko vzdrževanje, posledica tega pa je, da plačevanje stroškov rednega vzdrževanja povzroča večje zadolževanje;
- naj dopolni obstoječo Banko cestnih podatkov (BCP) oziroma vzpostavi ustrezne evidence, iz katerih bo razvidno, kdaj so se posamezna investicijska vzdrževalna dela izvajala na posameznem odseku avtoceste;
- vzpostavi naj takšno BCP, ki bo zagotavljala podatke o vseh posegih na posameznem odseku in ki bo v povezavi s programom dTIMS_CT omogočala ustreznejše in enostavnejše načrtovanje

investicijskega vzdrževanja, pri čemer naj DARS natančneje opredeli, v kakšnem obsegu se bodo rešitve dTIMS_CT upoštevale pri izdelavi veljavnega načrta investicijskega vzdrževanja in na kakšen način;

- naj pred izvajanjem večjih investicijskih vzdrževalnih del DARS ugotavlja vertikalno stanje voziščne konstrukcije in temu prilagodi investicijsko vzdrževanje. Vertikalno stanje voziščne konstrukcije naj DARS ugotovi na podlagi ustreznih analiz posameznih slojev voziščne konstrukcije in
- naj načrtuje in izvaja redno in investicijsko vzdrževanje tako, da bodo skupni stroški vzdrževalca in uporabnikov najnižji.

Določitev višine plač na Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije in Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije

Oba zavoda sta morala v odzivnem poročilu izkazati odpravo nepravilnosti glede določitve previsokih plač vodilnim in zaposlenim na najodgovornejših delovnih mestih v zavodu. Izvedeni popravljalni ukrepi so bili v porezijskem postopku ocenjeni kot delno zadovoljivi, ker sta zavoda plače javnih uslužbencev na najodgovornejših delovnih mestih uskladila z določili Zakona o sistemu plač v javnem sektorju le za vnaprej, nista pa izkazala ustreznega ukrepanja oziroma postopanja v skladu s 3.a členom navedenega zakona, od uveljavitve novih plačnih predpisov 1. 8. 2008.

Računsko sodišče je zato zavodoma izdalo sklep o kršitvi obveznosti dobrega poslovanja in Svet Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije ter Skupščino Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije pozvalo, da v okviru svojih pristojnosti sprejmeta odločitve in ukrepe, s katerimi bo zagotovljeno, da bodo izvedene vse potrebne aktivnosti za uskladitev poslovanja na področju plač s predpisi.

Poslovanje Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji

Računsko sodišče je fundaciji po opravljeni reviziji naložilo popravljalne ukrepe, ki bi pripomogli k bolj objektivnemu ocenjevanju in vrednotenju vlog in s tem bolj transparentnemu razporejanju sredstev invalidskim in humanitarnim organizacijam. Izkaz popravljanih ukrepov je moral vsebovati načrt aktivnosti:

- za pripravo navodil za uporabo meril, kjer bi fundacija s strokovnimi merili, kriteriji in standardi v praksi zagotovila objektivnejše ocenjevanje in razporejanje finančnih sredstev za socialne programe prosilcem in
- pripravo letnih usmeritev in prioritet za sofinanciranje naložb uporabnikov tako, da bi na podlagi strokovnih normativov in standardov zagotovila objektivnejše ocenjevanje in ovrednotenje vlog za naložbe prosilcem.

Računsko sodišče je fundaciji podalo tudi priporočila, s katerimi je želelo prispevati k izboljšanju poslovanja:

- v Navodilih za uporabo meril pri ocenjevanju finančno ovrednotenih letnih delovnih programov invalidskih in humanitarnih organizacij naj pri ocenjevanju programov za delovanje invalidskih in humanitarnih organizacij ter pri ocenjevanju in finančnem vrednotenju naložb invalidskih in humanitarnih organizacij, pripravi merila za objektivnejše ocenjevanje in vrednotenje vlog, ki jih bo uporabila pri razporejanju finančnih sredstev uporabnikom, s točkovanjem ali na drugačen metodološko utemeljen način;

- s pomočjo strokovnjakov naj izdela analize v obliki tri- do petletnih evalvacij, ki bi jih fundacija uporabila pri sprejemanju nadaljnjih odločitev, s preveritvijo pri uporabnikih, kateri zadani cilji in politike fundacije so bolj ali manj uresničeni, kateri so problemi, ki v prihodnje zahtevajo večjo aktivnost fundacije in društev pri nudenju pomoči uporabnikom, tako na invalidskem kot na humanitarnem področju;
- pripravi naj nov pravilnik o računovodsko-finančnem poslovanju in predvsem izdela smernice in pravila za finančno načrtovanje, upravljanje, vodenje ter kontrolo izplačil odhodkov fundacije;
- na podlagi dobre prakse naj pripravi teze in strokovna izhodišča, kako naj uporabniki pripravijo boljše vloge na prihodnje javne razpise in tudi izboljšajo poročila o dejanski porabi dodeljenih sredstev;
- v letnih poročilih o delu in finančnem poslovanju fundacije naj poleg letno odobrenih in porabljenih sredstev vključi tudi neporabljena sredstva in to upošteva pri delu strokovnih služb, nadzornih skupin in pri razporejanju sredstev uporabnikom;
- uvede naj prakso, da bi bila dopolnjena in sprejeta navodila v okviru veljavne metodologije ocenjevanja in vrednotenja vlog priložena kot sestavni del objavljenih javnih razpisov.

V porevizijskem postopku smo ocenili, da so bili s popravljivimi ukrepi, ki jih je izkazala Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji, izvedeni oziroma začeti postopki, ki bodo zagotovili, da bodo nepravilnosti, ugotovljene v revizijskem poročilu, odpravljene.

Oblikovanje cen in zaračunavanje storitev oskrbe v domovih upokojencev

Po izvedeni prečni reviziji pravilnosti oblikovanja cen in zaračunavanja storitev oskrbe v štirih javnih zavodih, ki izvajajo institucionalno varstvo starejših, je moral Dom upokojencev Kranj v odzivnem poročilu izkazati odpravo nepravilnosti:

- zaradi preveč zaračunanih oskrbnin v delu leta 2008 - na podlagi izračuna dejanskih preplačil po posameznih vrstah oskrbe je moral z ugotovitvami seznaniti plačnike storitev in se dogovoriti o načinu odprave nepravilnosti pri zaračunavanju oskrbnin oziroma drugih storitev;
- pri zagotavljanju podlag za določanje kalkulativnih cen storitev oskrbe je moral vzpostaviti ustrezno računovodenje v delu, ki se nanaša na razporejanje stroškov, tako da je v ustreznih notranjih predpisih opredelil tako usmeritve za razporejanje neposrednih stroškov kot tudi konkretne ključne za razporejanje posrednih stroškov na stroškovne nosilce.

Izvedene ukrepe smo ocenili kot zadovoljive.

Sanacija starih bremen industrijskih odpadkov in nedovoljenih odlagališč gradbenih odpadkov

Pomembnejši popravljalni ukrepi Ministrstva za okolje in prostor so se morali nanašati na:

- pripravo načrta aktivnosti za izdelavo programa ukrepov sanacije za odlagališče Globovnik, ki je zaradi subsidiarne odgovornosti v pristojnosti Republike Slovenije;
- odreditev priprave sanacijskega programa oziroma programa ukrepov družbi Petrol, d. d., Ljubljana za sanacijo odlagališč gudrona v Bohovi in Studencih pri Mariboru ter družbi Snaga, javno podjetje, d. o. o., Maribor za izvedbo dokončne sanacije odlagališča nevarnih odpadkov Metava;

- pripravo načrta aktivnosti za dosego stanja, da bodo vsa odlagališča v obratovanju pridobila potrebna (okoljevarstvena) dovoljenja oziroma, da bo od vseh odlagališč v obratovanju zahtevano, da zagotovijo finančno jamstvo in financirajo izvedbo ukrepov varstva okolja po njihovem zaprtju;
- pripravo načrta aktivnosti z opredeljenimi aktivnostmi, roki in odgovornimi osebami za:
 - vzpostavitev inšpekcijskega nadzora nad vsemi odlagališči starih bremen industrijskih odpadkov, ki so določeni v Resoluciji nacionalnega programa varstva okolja,
 - vključitev industrijskih odlagališč v redne letne načrte dela Inšpektorata Republike Slovenije za okolje in prostor;
- pripravo načrta aktivnosti za izvedbo popisa oziroma vzpostavitve evidenc nedovoljeno odloženih industrijskih odpadkov, ki predstavljajo staro breme in nedovoljenih odlagališč gradbenih odpadkov;
- pripravo predloga za ustrezno opredelitev pristojnosti in odgovornosti za sanacijo nedovoljenih odlagališč odpadkov in poenostavljenega postopka sanacije nedovoljenih odlagališč odpadkov;
- pripravo načrta aktivnosti za dopolnitev Operativnega programa ravnanja z gradbenimi odpadki, s katerim bodo opredeljeni:
 - možni načini sanacije odlagališč gradbenih odpadkov,
 - cilji in aktivnosti urejanja nedovoljenih odlagališč gradbenih odpadkov,
 - vsebina načrtov zbiranja, predelovanja in odstranjevanja gradbenih odpadkov,
 - strategija ravnanja z gradbenimi odpadki;
- pripravo načrta aktivnosti za izvedbo sanacije nedovoljenih odlagališč gradbenih odpadkov, za katere je subsidiarno ali kot lastnica zemljišča odgovorna država.

Navedene zahteve so bile večinoma realizirane, razen glede:

- odreditve priprave sanacijskega programa oziroma programa ukrepov družbi Petrol, d. d., Ljubljana za sanacijo odlagališč gudrona v Bohovi in Studencih pri Mariboru;
- priprave načrta aktivnosti za dosego stanja, da bo od vseh odlagališč v obratovanju, tudi od odlagališč inertnih odpadkov, zahtevano, da zagotovijo finančno jamstvo;
- priprave predloga za ustrezno opredelitev pristojnosti in odgovornosti za sanacijo nedovoljenih odlagališč odpadkov, in poenostavljenega postopka sanacije nedovoljenih odlagališč odpadkov, ter pripravo načrta aktivnosti za implementacijo tega predloga v predpisih, z opredeljenimi aktivnostmi, roki in odgovornimi osebami;
- priprave načrta aktivnosti z opredeljenimi roki za izvedbo sanacij nedovoljenih odlagališč gradbenih odpadkov, za katere je subsidiarno ali kot lastnica zemljišča odgovorna država,

zato smo Ministrstvu za okolje in prostor izdali sklep o kršitvi obveznosti dobrega poslovanja.

Koncesijska dajatev in vodno povračilo za izkoriščanje energetskega potenciala spodnje Save

Pomembnejši popravljalni ukrepi Ministrstva za okolje in prostor so se morali nanašati na:

- obračun koncesijske dajatve koncesionarju Holdingu Slovenske elektrarne, d. o. o., Ljubljana za Hidroelektrarno Boštanj v višini 74.693 evrov skupaj z zamudnimi obrestmi in pričetek izterjave te dajatve;
- obračun zamudnih obresti koncesionarju Hidroelektrarne na Spodnji Savi, d. o. o., Brežice za Hidroelektrarno Boštanj v letu 2009 v višini 4.095 evrov;

- pripravo izračuna potencialne energije vode za vse hidroelektrarne na spodnji Savi, ki je osnova za obračunavanje in odmero vodnega povračila za rabo vode;
- začetek postopkov za spremembo koncesijske pogodbe, s katero bo v koncesijski pogodbi:
 - določena potencialna energija vode v megavatnih urah kot osnova za obračun obveznosti koncesionarja za posamezno hidroelektrarno,
 - ustrezno opredeljen znesek plačila koncesijske dajatve, ki ne bo odvisen od obračunavanja nadomestila za uporabo stavbnih zemljišč ter
 - določba o začetku plačevanja koncesijske dajatve usklajena z določbami Zakona o pogojih koncesije za izkoriščanje energetskega potenciala Spodnje Save (ZPKEPS);
- obračun vodnega povračila družbi Infra v višini 64.680 evrov.

Vse navedene zahteve so bile realizirane.

Ker smo ugotovili, da zaradi nesmotrnih zakonskih določb, zaradi katerih je v revidiranem obdobju državni proračun prejel za 747.654 evrov manj kot bi lahko, smo Ministrstvu za okolje in prostor priporočili tudi, da:

- preuči ustreznost določbe tretjega odstavka 124. člena veljavnega Zakona o vodah, ki v fazi poskusnega obratovanja novozgrajene HE omogoča rabo vode za proizvodnjo električne energije brez plačila vodnega povračila ter Vladi RS oziroma državnemu zboru predlaga spremembo te ureditve;
- preuči ustreznost prodajne cene proizvajalca električne energije kot osnove za obračun koncesijske dajatve, saj v primerih, ko se električna energija prodaja preko podjetij v skupini, lahko transferne cene pomenijo konkurenčne prednosti takšnim proizvajalcem električne energije oziroma poenoti obveznosti vseh proizvajalcev električne energije.

Na podlagi obravnave revizijskega poročila na Komisiji državnega zbora za nadzor javnih financ mora Ministrstvo za okolje in prostor računskemu sodišču v letu 2011 poročati o izvedbi teh priporočil.

Prodaja deleža družbe Splošna plovba, d. o. o., Portorož

Ministrstvo za finance je moralo v odzivnem poročilu predložiti dokazila o izvedbi naslednjih aktivnosti:

- priprave predloga oziroma dopolnitev določil ZSPOZ z natančno opredelitvijo razmerja med Republiko Slovenijo in SOD, iz katerih bo jasno razvidno, da SOD pri izvajanju določil ZSPOZ posluje v imenu in za račun Republike Slovenije ter da se premoženje Republike Slovenije (za izvajanje določil ZSPOZ) ne prenese na SOD v last, temveč le v upravljanje, ter posredovanje tega predloga v obravnavo na Vlado RS;
- izdaje začasnega navodila o načinu računovodskega evidentiranja poslov, premoženja in obveznosti za račun Republike Slovenije v letu 2010 v proračunu Republike Slovenije in na SOD in drugih pravnih oseb, ki izvajajo posle za tuj račun in morajo izkazovati prejeta premoženja zgolj zunajbilančno ter izdelavo načrta aktivnosti z opredeljenimi aktivnostmi, roki in odgovornimi osebami za implementacijo vsebine tega navodila v splošnih predpisih.

Vlada RS pa je morala v odzivnem poročilu predložiti dokazila o izvedbi:

- obravnave predloga dopolnitev določil Zakona o Slovenskem odškodninskem skladu z natančno opredelitvijo razmerja med Republiko Slovenijo in SOD, iz katerih bo jasno razvidno, da SOD pri izvajanju določil ZSPOZ posluje v imenu in za račun Republike Slovenije ter da se premoženje Republike Slovenije (za namen izvajanja določil ZSPOZ) ne prenese na SOD v last, temveč le v upravljanje, ter posredovanje predloga sprememb zakona v državni zbor.

Ministrstvo za finance in vlada sta v roku predložila odzivno poročilo, računsko sodišče pa je zaradi nezadovoljivo izvedenih popravljalnih ukrepov v januarju 2011 izreklo Ministrstvu za finance sklep o hudi kršitvi obveznosti dobrega gospodarja, Vladi RS pa sklep o kršitvi obveznosti dobrega gospodarja.

Izplačilo odškodnine in gradnja nadvoza nad avtocestnim odsekom Pluska–Ponikve

Popravljalni ukrepi DARS se morajo nanašati na:

- predložitev sporazumnega dogovora o spremembi kupoprodajne in menjalne pogodbe in sporazuma namesto razlastitve tako, da:
 - se s fizično osebo sklene kupoprodajna in menjalna pogodba za odkup nepremičnin, ki so v lasti fizične osebe, in izročitev nadomestnega zemljišča;
 - fizična oseba vrne izplačano odškodnino v vrednosti 1.000.000,00 evrov, ki predstavlja škodo družbi Avtotransport Kovačič, d. o. o., Trebnje zaradi poslovanja na dveh lokacijah;
 - morebitno vračilo izplačane dohodnine v vrednosti 333.333,33 evra pripada DARS.

Če DARS v roku za izvedbo tega ukrepa ne bi uspelo skleniti sporazumnega dogovora, naj vloži tožbo za ugotavljanje ničnosti kupoprodajne in menjalne pogodbe ter sporazuma namesto razlastitve v delu, ki se nanaša na izplačilo odškodnine zaradi škode, nastale zaradi poslovanja na dveh lokacijah, ter v delu, ki se nanaša na gradnjo nadvoza in zahteva povračilo neupravičeno izplačane odškodnine.

- predložitev sporazumnega dogovora z Avtotransportom Kovačič za škodo zaradi poslovanja na dveh lokacijah, ki se izplača v obliki izgrajenega nadvoza 4-4; ker je tak sporazum o odškodnini z Avtotransportom Kovačič upravičen le, če je v skladu s 108. členom Zakona o urejanju prostora družba-zakupnik oziroma najemnik teh zemljišč, mora DARS pred sklenitvijo sporazuma preveriti obstoj take pravice družbe ter v odzivnem poročilu predložiti dokumente, iz katerih izhaja pravno razmerje med fizično osebo in Avtotransportom Kovačič; če pravnega razmerja med fizično osebo in Avtotransportom Kovačič ni, je treba pri sklenitvi sporazumnega dogovora oziroma v zahtevi za vračilo neupravičeno izplačane odškodnine od fizične osebe zahtevati povračilo odškodnine v znesku 1.500.000,00 evrov, in sicer še za znesek zgrajenega nadvoza 4-4; če bi Avtotransport Kovačič želel poleg izgradnje nadvoza uveljavljati dodatno škodo, mora biti izdelana nova cenitev škode zaradi izgubljenega dobička, povezanega s poslovanjem na dveh lokacijah, v kateri bodo upoštevani podatki o takratnem poslovanju Avtotransporta Kovačič, dejstvo, da je nadvoz 4-4 zgrajen, izplačila Avtotransportu Kovačič pa se ne sme izvršiti pred vračilom odškodnine, ki jo je prejela fizična oseba.

V tej reviziji je računsko sodišče zahtevalo izvedbo popravljalnih ukrepov tudi od nadzornega sveta DARS, in sicer mora:

- preveriti ustreznost dogovorov in izplačil odškodnin za odkup zemljišč, potrebnih za izgradnjo avtocestnih odsekov Pluska–Ponikve in Ponikve–Hrastje, oziroma pripraviti načrt aktivnosti za dokončanje tega pregleda, če med pripravo odzivnega poročila nadzorni svet ne bo uspel pregledati teh poslov.

Rok za predložitev odzivnega poročila se izteče v marcu 2011.

Lizbonska strategija na področju raziskav in razvoja

Pri reviziji Lizbonska strategija na področju raziskav in razvoja smo ugotovili pomanjkljivo dejavnost Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in razvoj na področju načrtovanja, spremljanja in ustreznega odzivanja ter sprotnega prilagajanja izvajanja ukrepov in učinkov na področju raziskav in razvoja v obdobju od 2005 do 2008. Popravljalni ukrep, ki smo ga izrekli, se je moral nanašati na izdelavo načrta aktivnosti za strukturirano in celostno spremljanje uresničevanja programov in ocenjevanja učinkov programov na področju raziskav in razvoja ter na časovni načrt izvedbe posameznih aktivnosti za vzpostavitev tega sistema. Ukrep je bil izveden le delno zadovoljivo, saj v odzivnem poročilu ministrstvo ni nedvoumno izkazalo, da bodo s predstavljenimi načrtovanimi aktivnostmi izvedene tudi potrebne sistemske spremembe pri postopkih analiziranja in vrednotenja izvajanja ukrepov ter njihovih učinkov, zato je bila revidirancu izrečena tudi kršitev obveznosti dobrega poslovanja.

Druga področja

Na podlagi izvedenih revizij je računsko sodišče podalo tudi priporočila oziroma predloge pravnim osebam, ki niso bile opredeljene kot revidiranci, vendar lahko s svojimi aktivnostmi vplivajo na odpravo ugotovljenih nepravilnosti oziroma nesmotnosti.

Drugi ukrepi

Računsko sodišče poleg izvajanja revizij in ukrepanja na podlagi izdanih revizijskih poročil tudi z drugimi aktivnostmi pripomore k boljšemu poslovanju uporabnikov javnih sredstev. Ena pomembnejših je dajanje predlogov za spremembo zakonodaje oziroma sistemskih rešitev na posameznih področjih poslovanja javnega sektorja.

Predlogi za spremembo predpisov

V letu 2010 je računsko sodišče predlagalo spremembo ali dopolnitev naslednjih zakonov oziroma podzakonskih predpisov:

Ministrstvo za okolje in prostor:

- naj preuči ustreznost določbe tretjega odstavka 124. člena veljavnega Zakona o vodah, ki v fazi poskusnega obratovanja novozgrajene hidroelektrarne omogoča rabo vode za proizvodnjo električne energije brez plačila vodnega povračila ter Vladi RS oziroma državnemu zboru predlaga spremembo te ureditve;
- naj preuči ustreznost določitve prodajne cene proizvajalca električne energije kot osnove za obračun koncesijske dajatve v Zakonu o pogojih koncesije za izkoriščanje energetskega potenciala spodnje Save, saj v primerih, ko se električna energija prodaja preko podjetij v skupini lahko transferne cene pomenijo konkurenčne prednosti takšnim proizvajalcem električne energije oziroma poenoti obveznosti vseh proizvajalcev električne energije;
- naj glede na opozorila Inšpektorata Republike Slovenije za okolje in prostor o težavah pri izvajanju 157.a člena Zakona o varstvu okolja ponovno preuči ustreznost opredelitve subsidiarne odgovornosti

lastnika zemljišča za sanacijo nedovoljenih odlagališč odpadkov glede izvedljivosti ugotavljanja zavezanca za izvedbo sanacije na podlagi predpisov ter povečanja obveznosti Republike Slovenije in občin ter preuči ustreznost kazenskih sankcij zaradi nedovoljenega odlaganja odpadkov;

- naj s spremembo Zakona o varstvu okolja ustrezno opredeli količine in lastnosti odpadkov, pri katerih ni potrebna priprava sanacijskega programa oziroma programa ukrepov in opredeli poenostavljeni postopek odstranitve nedovoljenih odlagališč odpadkov ter nedvoumno opredeli razmejitve pristojnosti in obveznosti pri subsidiarnem ukrepanju države oziroma občine pri sanacijah nedovoljeno odloženih gradbenih odpadkov;
- naj na podlagi preučitve sprememb uporabe izjave o lokaciji vozila pri ravnanju z izrabljenimi vozili s spremembo predpisov preprečili zlorabo izjav o lokaciji vozila in zagotovi zajem večjega števila izrabljenih vozil v razgrajeno v okviru javne službe tako, da bo:
 - vsaj časovno omejilo možnost uporabe izjave o lokaciji vozila in po določenem času obvezalo lastnika vozila, da sporoči dejansko rabo vozila, sicer bi lastnik moral plačati kazen za neuporabo obveznih storitev gospodarske javne službe razgradnje izrabljenih motornih vozil ter restriktivno uporabilo morebitne izjeme (muzejska vozila), oziroma
 - vzpostavilo instrument finančnega stimuliranja lastnika, da bo vozilo, ki ga ne uporablja, prodal ali oddal v razgradnjo koncesionarjem javne službe (z vračilom plačane okoljske dajatve za izrabljena vozila ob oddaji vozila v razgradnjo);
- naj predpis, v katerem je opredeljeno začasno skladiščenje vozila kot razlog za začasno odjavo vozila iz prometa na podlagi izjave o lokaciji vozila, dopolni z določilom, da je potrebno ob odjavi vozila iz prometa na podlagi izjave o lokaciji vozila predložiti tudi dokazilo, da je vozilo skladiščeno tako, da ne povzroča škodljivih vplivov na okolje;
- naj v predpisih, ki opredeljujejo izjavo o lokaciji vozila, natančneje opredeli, v katerih primerih se v izjavi o lokaciji vozila kot razloga za odjavo vozila uporabita "skladiščenje in prodaja" ter preuči vzroke za uporabo razloga "drugi vzroki dokončnega umika". Po potrebi naj v predpisu opredeli dodatne razloge za odjavo vozila iz prometa na podlagi izjave o lokaciji vozila, uporabo razloga "drugi vzroki dokončnega umika" pa naj odpravi ali omeji na izjemne primere.

Ministrstvo za finance:

- naj pripravi predlog oziroma dopolnitev določil Zakona o Slovenskem odškodninskem skladu z natančno opredelitvijo razmerja med Republiko Slovenijo in SOD, iz katerih bo jasno razvidno, da SOD pri izvajanju določil Zakona o izplačilu odškodnin žrtvam vojnega in povojnega nasilja posluje v imenu in za račun Republike Slovenije ter da se premoženje Republike Slovenije (za izvajanje določil tega zakona) ne prenese na SOD v last, temveč le v upravljanje;
- naj v Zakonu o preglednosti finančnih odnosov in ločenem evidentiranju različnih dejavnosti (ZPFOLERD) določi natančnejša pravila oblikovanja sodil, ali pa vsaj določi, da morajo ministrstva izdati predpis, v katerem bi določila obvezne oziroma izbirne kazalnike, ki se uporabljajo pri oblikovanju sodil v istovrstnih izvajalcih s pravico ali pooblastilom za posamezno dejavnost splošnega pomena, saj bo le tako zagotovljena objektivnost pri presoji ustreznosti sodil;
- naj pripravi spremembe predpisov (zakona), v katerem naj bo opredeljeno najmanj:
 - uskladitev določb glede posameznih kategorij poročevalcev po sedanjem ZPFOLERD, s čimer bo zagotovljena enaka obravnava posameznih kategorij poročevalcev, ki dosegajo primerljivo višino letnih prihodkov,
 - vsebina pojma javnih sredstev, s čemer bo omogočen jasen prikaz javnih sredstev, ki so jih organi oblasti dodelili javnim podjetjem ter izvajalcem s pravicami ali pooblastili;

- vsebina pojma načel stroškovnega računovodstva, s čimer bo omogočena vsebinska presoja objektivnosti sodil na podlagi katerih so prihodki, odhodki, sredstva in obveznosti do njihovih virov razporejeni na dejavnosti splošnega pomena in druge dejavnosti;
- datum, ko bodo poročevalci začeli poročati o transakcijah, s čimer bo zagotovljena uporaba zakona v celoti;
- naj pripravi osnutek pravilnika iz sedanjega 13. člena ZPFOLERD, v katerem bodo opredeljene vsebinske rešitve, ki bodo podlaga za vzpostavitev registrov in evidenc.

Ministrstvu za finance je računsko sodišče predlagalo tudi spremembe veljavnega Zakona o javnih financah v smeri zagotovitve pravne podlage za izvedbo popravka napak, razkritih v izkazih zaključnega računa proračuna in vzpostavitve celovitih računovodskih izkazov z vključitvijo bilance stanja v zaključni račun proračuna, ki ga Vlada RS vsako leto predloži računskemu sodišču v revizijo in državnemu zboru v sprejem. Državni zbor je na predlog Ministrstva za finance te predloge upošteval pri spremembi ZJF-F (Uradni list RS, št. 107/10) in med dokumente zaključnega računa državnega proračuna uvrstil tudi zbirno bilanco stanja ter omogočil popravke revizorja v procesu izvajanja revizije oz. v primeru, da državni zbor zavrne sprejem zaključnega računa državnega proračuna.

Neurejeno ostaja vprašanje konflikta interesov pri določanju in uporabi računovodskih pravil, kjer Ministrstvo za finance pravila hkrati določa in uporablja. Računsko sodišče namreč že več let v svojih poročilih izpostavlja, da si Ministrstvo za finance računovodska pravila iz leta v leto spreminja v skladu s trenutnimi potrebami poročanja. Na problematiko neizpolnjevanja računovodskega načela dosledne stanovitnosti je računsko sodišče opozorilo v vseh revizijah od leta 2007 dalje. Po mnenju računskega sodišča bi bilo nujno, da državni zbor s spremembo zakonodaje, ki ureja področje računovodstva za javni sektor, uveljavi načelo neodvisnega določevalca računovodskih standardov, tako kot je to na primer urejeno za področje gospodarskih družb. Po zgledu drugih držav, je po mnenju računskega sodišča najprimernejši prevzem Mednarodnih standardov računovodskega poročanja za javni sektor (IPSAS - International Public Sector Accounting Standards).

V primeru revizijskega poročila o sistemu priznavanja, odmere in izplačila izjemnih pokojnin je računsko sodišče priporočilo revidirancem, da čim prej sprejmejo odločitev o predlogu novega zakona s področja izjemnih pokojnin. Že v revizijskem postopku smo podali konkretne pripombe na pripravljene osnutek novega zakona s področja izjemnih pokojnin, ki naj bi nadomestil sedaj veljavni zakon iz leta 1990.

V reviziji dostopnosti predšolske vzgoje je računsko sodišče na podlagi nove revizije tega pomembnega področja ocenilo napredek in dalo priporočila, kako naj se zagotovi bolj enakopravna obravnava staršev in hkrati zagotovi bolj stroškovno učinkovita vlaganja ministrstva, predvsem z morebitnimi spremembami sedanjega Zakona o financiranju občin.

Sodelovanje s policijo in tožilstvom

Z organi pregona sodelujemo pri preiskovanju kaznivih dejanj na način, da organom na njihovo zahtevo posredujemo revizijsko dokumentacijo ter osnutke ali predloge revizijskih poročil, oziroma končna poročila. Sodelovanje poteka tudi na način skupnih sestankov in posvetov.

Kazniva dejanja

V letu 2009 smo policiji oziroma tožilstvu posredovali gradivo dveh primerov, kot naznanilo kaznivih dejanj.

Prekrški

Na podlagi ugotovitev v revizijskih poročilih so bili pristojnim organom vloženi trije predlogi za uvedbo postopka o prekršku.

Zahteve za oceno ustavnosti in zakonitosti Ustavnemu sodišču Republike Slovenije

V *reviziji poslovanja Elektro - Slovenija, d. o. o., in Javne agencije Republike Slovenije za energijo* Ustavnemu sodišču Republike Slovenije (Ustavno sodišče) predlagamo, da oceni, ali so/je:

- 4. in 47. alineja 4. člena, drugi odstavek 27. člena ter 1. in 2. alineja točke a. 87. člena Energetskega zakona (EZ) v skladu z načeli pravne države iz 2. člena Ustave Republike Slovenije⁶ (Ustava) (jasnost in določnost oziroma natančnost pravnih določb) ter z načelom zakonitosti iz tretjega odstavka 153. člena Ustave, ker pooblaščajo agencijo, da s podzakonskim predpisom uredi vprašanja, ki jih mora urediti zakon;
- 4. alineja prvega odstavka 9. člena in 14. člen Metodologije v skladu s 4. in 47. alinejo 4. člena, z drugim odstavkom 27. člena ter s 87. členom EZ oziroma načelom zakonitosti iz tretjega odstavka 153. člena Ustave, ker ureja omrežnino za posebne systemske storitve izven zakonskega pooblastila;
- 6. alineja prvega odstavka 9. člena, prvi in drugi odstavek 17. člena ter 31. člen Metodologije v skladu s 4. in 47. alinejo 4. člena, drugim odstavkom 27. člena ter 87. členom EZ oziroma načelom zakonitosti iz tretjega odstavka 153. člena Ustave in 147. členom ter prvim odstavkom 148. člena Ustave, ker ureja vprašanja, ki so izven zakonskega pooblastila, sporne vsebine pa se nanašajo na obračunavanje obvezne dajatve, ki bi morala biti vključena v proračun države;
- iz enakih razlogov naj presodi tudi zakonitost drugega odstavka 22. člena in 23. člena Uredbe o splošnih pogojih za odjem električne energije in tretjega odstavka 20. člena, 21. člena ter tretjega odstavka 34. člena Splošnih pogojev za dobavo in odjem električne energije iz distribucijskega omrežja električne energije;
- 90. člen Metodologije v skladu s 87. členom EZ oziroma načelom zakonitosti iz tretjega odstavka 153. člena in 147. členom Ustave, ker ureja vprašanja, ki so izven zakonskega pooblastila, sporne vsebine pa se nanašajo na obračunavanje obvezne dajatve;
- 82. člen EZ v skladu z načelom popolnosti in enotnosti proračuna iz prvega odstavka 148. člena Ustave, ker določa, da se dodatek, ki je obvezna dajatev, ne vplača v državni proračun;
- osmi in deveti odstavek 15. člena EZ, peti in šesti odstavek 64.s člena EZ, 1. alineja prvega odstavka 64.p člena EZ ter drugi in šesti odstavek 67. člena EZ v skladu s prvim odstavkom 148. člena Ustave, ker določajo, da se z zakonom predpisani prispevki ne vplačujejo v državni proračun;
- 3. alineja tretjega odstavka in četrti odstavek 71. člena EZ v skladu z načeli pravne države iz 2. člena Ustave (jasnost in natančnost pravnih določb), ker uporabljata nedoločne pravne pojme;

⁶ Uradni list RS, št. 33/91, 42/97, 66/00, 24/03, 69/04, 68/06.

- 1. alineja 25. člena, tretji odstavek 28. člena in prvi odstavek 32. člena Uredbe o splošnih pogojih za odjem električne energije v skladu z EZ oziroma drugim odstavkom 120. člena Ustave, ker niso izdani v okviru zakonskega pooblastila;
- četrti odstavek 23.b člena EZ v skladu z načeli pravne države iz 2. člena Ustave, načelom enakosti pred zakonom iz 14. člena Ustave in pravico do zasebne lastnine iz 33. člena Ustave, ker v zakonu ne določa pogojev in meril za vlaganja sistemskega operaterja v del omrežja, ki ni v njegovi lasti, in tako omogoča neenako obravnavanje lastnikov omrežja ter poseganje v njihovo lastninsko pravico;
- iz enakih razlogov je treba presoditi tudi zakonitost naslednjih podzakonskih predpisov, ki urejajo omenjena vprašanja za prenosno omrežje in priključne naprave:
 - 10. člena Sistemskih obratovalnih navodil,
 - prvega, tretjega in četrtega odstavka 22. člena, 23. člena, tretjega odstavka 25. člena in 29. člena Uredbe o splošnih pogojih za odjem električne energije,
 - 33., 34., 35. in 36. člena Uredbe o splošnih pogojih za odjem električne energije in 25. člena Splošnih pogojev za odjem na distribucijskem omrežju.
- 81. člena Metodologije s 87. členom EZ oziroma načelom zakonitosti iz tretjega odstavka 153. člena Ustave, ker ureja določanje nabavne cene zagotavljanja posameznih sistemskih storitev sistemskega operaterja prenosnega omrežja v nasprotju z zakonskim pooblastilom, ki ga ima agencija.

V **reviziji poslovanja MOP in javnega podjetja INFRA** Ustavnemu sodišču predlagamo, da oceni, ali so:

- tretji odstavek 1. člena, 2. člen in 10.a člen Zakona o pogojih koncesije za izkoriščanje energetskega potenciala spodnje Save (ZPKEPS) v skladu z načelom pravne države iz 2. člena Ustave Republike Slovenije, ker določajo vsebino gospodarske javne službe urejanja voda v nasprotju s splošno ureditvijo te gospodarske javne službe v veljavnem Zakonu o vodah;
- tretji odstavek 1. člena, 2. člen in 10.a člen ZPKEPS v skladu z načelom svobodne gospodarske pobude iz prvega odstavka 74. člena Ustave, ker omejujejo konkurenco;
- 10.b člen ZPKEPS v skladu z načelom popolnosti proračuna iz 148. člena Ustave, ker omogočajo izogibanje izkazovanju izdatkov Republike Slovenije v proračunu leta, v katerem so izdatki nastali.

Uresničevanje strateškega cilja 4

Stopnjevanje svetovalno vlogo

Računsko sodišče opravlja svetovalno vlogo med izvajanjem revizij in v porevizijskem postopku, ko daje revidirancem zahteve za popravljalne ukrepe in priporočila za izboljšanje poslovanja. Poleg tega pa tudi odgovarja na vprašanja državnega zbora, uporabnikov javnih sredstev in javnosti. Posebna oblika svetovanja je tudi izobraževanje, ki ga organizira računsko sodišče ali na njem sodeluje s predstavitvijo revizijskih razkritij iz izvedenih revizij ter daje priporočila za boljše poslovanje širšega kroga uporabnikov javnih sredstev.

Odgovarjanje na vprašanja

V letu 2010 je računsko sodišče dalo 162 odgovorov na vprašanja o javnih finančah, kar z rahlim dvigom glede na leto 2009 (159) ohranja nivo pisnih odgovorov uporabnikom javnih sredstev.

V letu 2010 so člani računskega sodišča in vrhovni državni revizorji na podlagi zaprosil uporabnikov javnih sredstev največkrat svetovali izvajalcem negospodarskih javnih služb in lokalnim skupnostim, sledijo pa jim ministrstva z organi v sestavi ter izvajalci gospodarskih javnih služb.

Najpogostejša javnofinančna vprašanja se nanašajo na naslednja področja:

- delovna razmerja in funkcije,
- izplačila plač,
- nov plačni sistem (sistemizacija, razporejanje zaposlenih, napredovanje, določanje in obračunavanje plač),
- določanje in izplačevanje dodatkov (za delo v neenakomerno razporejenem delovnem času, izmensko delo, mentorski dodatek),
- povračila stroškov v zvezi z delom (prehrana, prevoz na delo, službene poti),
- pravice zaposlenih do različnih bonitet (nezgodno zavarovanje, dodatno pokojninsko zavarovanje, uporaba službenih mobilnih telefonov v privatne namene),
- drugi osebni prejemki (sejnine) in pogodbe o delu v javnem sektorju,
- ravnanje s stvarnim premoženjem,
- dodeljevanje transferov,
- prerazporejanje proračunskih sredstev,
- subvencioniranje prevozov študentov,
- izvajanje postopkov pri porabi sredstev strukturne politike v Republiki Sloveniji in Zakona o javnih financah,
- poročanje organizatorjev volilnih in referendumskih kampanj,
- javna naročila materiala, storitev in osnovnih sredstev,
- izvajanje Zakona o javno-zasebnem partnerstvu,
- preoblikovanje pravnih oseb javnega prava in stvarne vloške v javnih podjetjih,
- dopustnost uporabe namenskih sredstev,
- različna vprašanja finančnega poslovanja države, občin, javnih zavodov in javnih podjetij ter
- druga področja.

Izobraževanje za proračunske uporabnike in druge javnosti

Člani senata, vrhovni državni revizorji in drugi predstavniki računskega sodišča so tudi v letu 2010 nadaljevali z dobro prakso, da prenašajo izkušnje in ugotovitve revizij na proračunske uporabnike iz različnih sektorjev in segmentov.

Tako je februarja na povabilo Službe vlade za razvoj in evropske zadeve v soorganizaciji z Generalnim direktoratom za okolje Evropske komisije, Mednarodnim centrom za usposabljanje Mednarodne organizacije za delo, Veleposlaništvom kraljevine Združenega kraljestva in Severne Irske, Veleposlaništvom Švedske ter Gospodarsko zbornico Slovenije predsednik računskega sodišča dr. Igor Šoltes predaval na Konferenci o zelenem javnem naročanju. Predavatelji iz Slovenije in tujine so predstavili politiko Evropske unije (EU) na področju zelenega javnega naročanja, Akcijski načrt za zeleno javno naročanje 2009–2012 in uredbo, pravne vidike in rešitve ter primere dobrih praks, dr. Šoltes pa je spregovoril o zelenem javnem naročanju kot odgovornem javnem naročanju.

Februarja 2010 so predsednik dr. Šoltes ter vrhovna državna revizorja mag. Jorg Kristijan Petrovič in mag. Mojca Planinšek imeli predavanje za zaposlene pri Komisiji za preprečevanje korupcije. Predstavili so najpogostejše nepravilnosti, ki jih računsko sodišče ugotavlja pri revizijah državnega proračuna in proračunih lokalnih skupnosti.

Marca je predsednik dr. Šoltes na povabilo Ministrstva za pravosodje, Centra za izobraževanje v pravosodju, predaval na posvetovalnem seminarju, na katerem so sodelovali predavatelji Eurojusta, Ministrstva za pravosodje, Višjega sodišča v Ljubljani, Okrožnega sodišča v Ljubljani, Fakultete za varnostne vede, Vrhovnega državnega tožilstva in davčne uprave. Predsednik je udeležencem spregovoril o kaznivih dejanjih na področju javnih financ.

Integriteta – društvo za etičnost javnega delovanja je aprila v Ljubljani priredilo delavnico Transparentnost in integriteta pri postopkih javnega naročanja in upravljanja s sredstvi EU, ki je bila namenjena javnemu sektorju na področju črpanja in porabe strukturnih in kohezijskih skladov EU. Društvo je slovenski partner Transparency International, na delavnici pa so spregovorili številni strokovnjaki, med njimi tudi Aleksander Petrovič, svetovalec predsednika, ki je predstavil praktične vidike vprašanj na področju javnega naročanja po segmentih - nadzor nad javnim naročanjem, odprta vprašanja v zvezi s preprečevanjem prevar in korupcije na področju javnega naročanja, revizijo javnih naročil in porabe sredstev EU.

Računsko sodišče in Nacionalni preiskovalni urad sta junija v Vadbenem centru Policije v Gotenici organizirala strokovno srečanje s predstavitvijo dobrih praks in konkretnih primerov za okrepitev sodelovanja in uspešnosti pri odkrivanju, preiskovanju in pregonu kaznivih dejanj s področja javnih financ. Namen srečanja je bila tudi predstavitev in razprava o predlogu novega člena Kazenskega zakonika, ki inkriminira oškodovanje javnih sredstev.

Gospodarska zbornica Slovenije je junija v Ljubljani organizirala posvet o javnem naročanju, na katerem je o problematiki javnih naročil z vidika Računskega sodišča RS spregovoril svetovalec predsednika Aleksander Petrovič. Javno naročanje predstavlja velik in neizkoriščen potencial za odpravljanje številnih tehničnih in vrednostno pomembnih napak izvajanja projektov na vseh področjih in doseganje večje učinkovitosti na vseh ravneh.

Predsednik računskega sodišča dr. Igor Šoltes je septembra v Portorožu predaval v okviru XVII. Dni slovenske uprave. Udeležencem je v sekciji Gospodarnost in učinkovitost porabe proračunskih sredstev v času recesije, spregovoril o temi K ciljem usmerjena poraba javnih sredstev.

Svetovalec predsednika Aleksander Petrovič je septembra sodeloval na okrogli mizi, ki jo je v Ljubljani priredilo Društvo za etičnost javnega delovanja - Integriteta. Z okroglo mizo, ki so jo izvedli na Festivalu nevladnih organizacij Lupa, so želeli izpostaviti pomen transparentnega delovanja nevladnih organizacij v Sloveniji. Udeležence so seznanili s tem, kaj korupcija je in kje v nevladnih organizacijah se najpogosteje pojavlja. Govorili so tudi o tem, kakšne posledice ima neetično, netransparentno in nepravilno ravnanje nevladnih organizacij na njih same in kaj nevladne organizacije lahko naredijo za večjo transparentnost in integriteto v svoji organizaciji.

Predsednik računskega sodišča dr. Igor Šoltes se je decembra udeležil 17. zбора državnih tožilcev v Ljubljani, ki je potekal v okviru tradicionalnih izobraževalnih dni državnih tožilcev ter zbranim udeležencem spregovoril o nujnosti spremembe kazenskega zakonika.

Društvo Integriteta je sredi decembra 2010 v Ljubljani pripravilo okroglo mizo z naslovom Javnost ima pravico vedeti kdo so "anonimni" donatorji. Okrogle mize se je kot sogovornik udeležil tudi predsednik računskega sodišča dr. Igor Šoltes.

Uresničevanje strateškega cilja 5

Povečati sposobnosti in znanje zaposlenih na računskem sodišču in jim nenehno zagotavljati izobraževanje in doseganje strokovnih nazivov

Delo, ki ga opravljajo zaposleni računskega sodišča, mora biti opravljeno strokovno in zelo kakovostno. Navedeno med drugim tudi vpliva na obvezno izpopolnjevanje in nenehno usposabljanje vseh zaposlenih ter vključevanje v različne programe izobraževanja. V finančnem načrtu računskega sodišča za leto 2010 so bila za plačila kotizacij za različna strokovna izpopolnjevanja in usposabljanja (seminarji, delavnice, posveti in kongresi) predvidena sredstva v višini 44.000 evrov, realizirana pa v višini 25.542,24 evrov.

V skladu z načrtom so se zaposleni udeleževali naslednjih oblik izobraževanja:

Izobraževanje za pridobitev stopnje izobrazbe

V letu 2010 je bil izveden interni natečaj za pridobitev študijskega dopusta. Sklenjenih je bilo pet pogodb o izobraževanju za podiplomski in dodiplomski študij.

Konec leta 2010 ima računsko sodišče sklenjenih 12 pogodb o izobraževanju za študij, in sicer 9 za podiplomski ter 3 za dodiplomski študij.

Usposabljanje za delo

V skladu s predpisi se zaposleni računskega sodišča udeležujejo usposabljanj za delo, in sicer za pridobitev naziva državni revizor, preizkušeni državni revizor in pravniški državni izpit.

Izvedeno je bilo tudi obvezno usposabljanje za delo vseh zaposlenih s področja varnosti pri delu in usposabljanje za nosilce dovoljenj za dostop do tajnih podatkov.

Izobraževanje za pridobitev naziva državni revizor je v letu 2010 končalo in pridobilo naziv pet zaposlenih, naziv preizkušeni državni revizor je prav tako pridobilo pet zaposlenih. En zaposleni je opravil pravniški državni izpit.

Na podlagi internega natečaja za pridobitev študijskega dopusta sta bili sklenjeni dve pogodbi o izobraževanju za opravljanje pravniškega državnega izpita.

Konec leta 2010 ima še pet zaposlenih sklenjene pogodbe o izobraževanju za pridobitev naziva državni revizor, osem zaposlenih za pridobitev naziva preizkušeni državni revizor ter dve zaposleni za pravniški državni izpit.

Izpopolnjevanje

Izpopolnjevanje je potekalo v obliki zunanjih in internih seminarjev ter seminarjev v tujini. Sredstva, namenjena za kotizacije seminarjev, so bila razdeljena po oddelkih glede na število zaposlenih v posameznem oddelku.

Izveden je bil en interni seminar na temo spremenjenega postopka priprave državnega proračuna in prehoda na obračunski sistem računovodstva pri neposrednih proračunskih uporabnikih, ki se ga je udeležila večina revizorjev.

Uresničevanje strateškega cilja 6

Izboljševati komunikacijsko strategijo in krepiti sodelovanje z drugimi

Sodelovanje z državnim zborom

Državni zbor Republike Slovenije mora po Zakonu o računskem sodišču obravnavati revizijska in letna poročila računskega sodišča. Računsko sodišče zato pošlje vsa izdana poročila državnemu zboru. Poročila obravnava Komisija za nadzor javnih financ (v nadaljevanju: komisija). V letu 2010 je računsko sodišče nadaljevalo s pripravami opomnikov z vprašanji za razpravo za obravnavo revizijskega poročila na seji komisije, saj se je izkazalo, da so opomniki članom komisije v pomoč pri obravnavi posameznih revizijskih poročil.

Komisija za nadzor javnih financ je v letu 2010 v okviru osmih rednih in ene nujne seje obravnavala 7 poročil računskega sodišča (3 manj kot leto poprej), eno porevizijsko poročilo, eno obvestilo o hudi kršitvi obveznosti dobrega poslovanja in Letno poročilo računskega sodišča za leto 2009. Komisija vabi na vse seje, na katerih se obravnavajo poročila računskega sodišča, predsednika računskega sodišča in tudi druge predstavnike računskega sodišča ter predstavnike revidiranih uporabnikov javnih sredstev.

Tabela 2: Seznam poročil, obravnavanih v državnem zboru

Št. seje	Datum	Revizijsko poročilo
11. redna	20. 1. 2010	- Sprejem poročila s priporočili o obravnavi točke Revizijsko poročilo: Državno sofinanciranje medijev - Sprejem poročila s priporočili o obravnavi točke Revizijsko poročilo: Podeljevanje koncesij v zdravstvu
14. redna	16. 3. 2010	Ureditev izvajanja gospodarske javne službe systemskega operaterja distribucijskega omrežja
15. redna	14. 4. 2010	Sprejem poročila s priporočili o obravnavi točke Revizijsko poročilo: Ureditev izvajanja gospodarske javne službe systemskega operaterja distribucijskega omrežja
17. redna	9. 6. 2010	Letno poročilo računskega sodišča za leto 2009
19. redna	15. 9. 2010	- Ravnanje z ločeno zbranimi komunalnimi odpadki - Porevizijsko poročilo: popravljalni ukrepi pri ravnanju z ločeno zbranimi komunalnimi odpadki - Obvestilo o hudi kršitvi obveznosti dobrega poslovanja - Nacionalni stanovanjski program
9. nujna	21. 9. 2010	Predlog priporočila Vladi RS v zvezi s predlogom zaključnega računa proračuna Republike Slovenije za leto 2009
20. redna	14. 10. 2010	- Sprejem poročila s priporočili o obravnavi točke Revizijsko poročilo: Ravnanje z ločeno zbranimi komunalnimi odpadki - Sprejem poročila s priporočili o obravnavi točke Revizijsko poročilo: Nacionalni stanovanjski program - Realizacija priporočil komisije ob obravnavi revizijskega poročila Ureditev izvajanja gospodarske javne službe systemskega operaterja distribucijskega omrežja - Ravnanje z izrabljenimi avtomobilskimi gumami
21. redna	29. 10. 2010	Predlog zaključnega računa proračuna Republike Slovenije za leto 2009
22. redna	9. 12. 2010	- Sprejem poročila s priporočili o obravnavi točke Revizijsko poročilo: Ravnanje z izrabljenimi avtomobilskimi gumami - Koncesijska dajatev in vodno povračilo za izkoriščanje energetskega potenciala spodnje Save - Računovodski izkazi in pravilnost poslovanja Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije

Mednarodno sodelovanje

Tudi v letu 2010 so bili cilji mednarodnega delovanja računskega sodišča krepiti sodelovanje z drugimi vrhovnimi revizijskimi institucijami ter s sodelovanjem na mednarodnih seminarjih povečati sposobnosti in znanja zaposlenih ter skrbeti za uveljavitev in prepoznavnost računskega sodišča v evropskih ter svetovnih merilih.

V letu 2010 so se predstavniki računskega sodišča udeležili oziroma organizirali 60 mednarodnih dogodkov na področju delovanja vrhovnih revizijskih institucij: 50 srečanj je potekalo v tujini, 2 seminarja je računsko sodišče organiziralo v Ljubljani, osemkrat pa je računsko sodišče sprejelo predstavnike različnih državnih institucij z vsega sveta. Sestankov v tujini se je udeležilo 57 zaposlenih računskega sodišča in pri tem pripravilo 42 prispevkov, na posvetovanjih doma pa so sestanke vodili in ob tem tudi pripravili svoje prispevke.

Predstavniki računskega sodišča so se udeležili vseh sestankov v zvezi s pripravami srečanj Odbora za stike in se udeležili vseh sestankov delovnih skupin, ki delujejo v okviru tega Odbora, opravili pa so tudi dvostranski srečanja z najvišjimi predstavniki revizijskih institucij v tujini, poleg tega pa so pripravili več predstavitev svojega delovanja predstavnikom različnih institucij iz tujine.

Po vseh izobraževalni seminarjih in konferencah v tujini so bila na oddelkih pripravljena predavanja, za tiste zaposlene, ki so se za teme posebej zanimali, pa so bili opravljeni tudi individualni razgovori o predstavljenih temah.

Strokovnjaki računskega sodišča so se udeležili dveh sestankov delovnih skupin INTOSAI in tistih srečanj delovnih skupin EUROSAI, v katerih sodelujejo, izvedli pa so tudi štiri predavanja na različnih forumih v tujini ter eno predavanje na Računskem sodišču Republike Avstrije.

Sodelovanje v okviru Odbora za stike

Odbor za stike se je sestel v Luksemburgu, glavna tema pogovorov pa je bila predstavitev zadnjih sprememb glede finančnih ureditev Evropske unije. Sestanka sta se udeležila dva predstavnika računskega sodišča.

Vse delovne skupine v okviru Odbora za stike so v letu 2010 organizirale vsaj eno ali dve srečanja. Računsko sodišče je član jedrne *delovne skupine za strukturne sklade* in je sodelovalo na dveh sestankih: eden od sestankov je potekal v organizaciji računskega sodišča v Ljubljani, drugi pa je bil na Nizozemskem.

Delovna skupina za razvoj skupnih revizijskih standardov je v letu 2010 končala svoje delo. Obeh sestankov v Luksemburgu se je udeležil tudi predstavnik računskega sodišča.

Delovna skupina za javna naročila je v letu 2010 s seminarjem na Portugalskem, na katerem je sodeloval s svojim prispevkom tudi predsednik računskega sodišča, in z izdajo priročnika zaključila svoje delo.

Skupina za koordinacijo, ki deluje v okviru skupine *predstavnikov vrhovnih revizijskih institucij Evropske unije* in pripravlja program dela za sprejem dokumentov na sestanku Odbora za stike, se je sestala dvakrat: v Bonnu in Parizu, *predstavniki vrhovnih revizijskih institucij*, ki skrbijo za povezave med vrhovnimi revizijskimi

institucijami, pa so imeli sestanek za pripravo gradiva za Odbor za stike v Pragi in Luksemburgu. Vseh sestankov se je tudi udeležila predstavnica računskega sodišča.

Delovna skupina za izdelavo nacionalnih poročil o porabi evropskih sredstev je imela sestanek v Stockholmu, sodelovala je tudi vrhovna državna revizorka računskega sodišča.

Sestanek *delovne skupine za skupno revizijo vrhovnih revizijskih institucij Madžarske, Italije, Francije in Slovenije* v zvezi z gradnjo železniške proge od Lyona do Budimpešte, v okviru porabe sredstev za evropsko prometno omrežje (TEN-T), je potekal v Budimpešti, udeležil pa se ga je tudi revizor računskega sodišča.

Tudi v letu 2010 je v Helsinkih potekal seminar na temo *primerjanja metod v fiskalni politiki*, udeležil pa se ga je strokovnjak z računskega sodišča.

V Luksemburgu pa je potekal seminar na temo *izvajanja Lizbonske strategije*, na katerem je svoj prispevek predstavila tudi predstavnica računskega sodišča.

Dvostransko sodelovanje

V letu 2010 je predsednik računskega sodišča obiskal vrhovni revizijski instituciji Albanije in Makedonije. Teme pogovorov so bile možnosti izmenjave revizijskih praks, zato so računsko sodišče tudi obiskali strokovnjaki z vrhovnih revizijskih institucij Makedonije in Albanije in se seznanili s postopki dela računskega sodišča.

S svojim načinom dela pa je računsko sodišče seznanilo tudi predstavnike OECD ter parlamentarne delegacije Srbije, Bolgarije, Kosova, Gruzije, Moldavije in Indije, potekalo pa je tudi srečanje z revizorji Evropskega računskega sodišča na temo, kako Evropska komisija opravlja nadzor evropske pomoči.

Vrhovna revizijska institucija Slovaške je povabila računsko sodišče k sodelovanju pri izvajanju evalvacije organizacije in delovanja institucije, t. i. peer-review. Pri projektu evalvacije odnosov z javnostmi in revidiranja subjektov lokalne samouprave so sodelovale tri predstavnice računskega sodišča, ki so svoje delo tudi zaključile.

Računsko sodišče je zaključilo z izvajanjem tesnega medsebojnega institucionalnega sodelovanja z vrhovno revizijsko institucijo Velike Britanije z namenom krepitve delovanja vrhovne revizijske institucije Kosova. Strokovnjaki računskega sodišča so na Uradu generalnega revizorja na Kosovu pripravili več delavnic na temo krepitve institucije, predsednik dr. Šoltes pa se je decembra udeležil sestanka, na katerem je zbirno predstavil vse opravljene aktivnosti v procesu tesnega medsebojnega institucionalnega sodelovanja.

Sodelovanje v okviru Skupine V4+2

Srečanje šestih vrhovnih revizijskih institucij višegrajske skupine in računskega sodišča Avstrije ter Slovenije je potekalo na Slovaškem, tema sestanka pa je bila predstavitev aktivnosti vrhovnih revizijskih institucij v času ekonomske krize in dogovor o skupnih aktivnostih.

Sodelovanje v okviru EUROSAI

Računsko sodišče sodeluje v več delovnih skupinah *Evropske organizacije vrhovnih revizijskih institucij* (EUROSAI). Zelo aktivno je v delovni skupini za okoljsko revidiranje, saj revizorka računskega sodišča sodeluje v upravnem odboru te skupine. Tema srečanja na Nizozemskem je bila revidiranje učinkovite rabe energije in vrednotenje učinkov okoljskih revizij.

Sestanka delovne skupine za informacijsko tehnologijo, katere namen je spodbujati skupne revizijske aktivnosti na področju informacijske tehnologije, z naslovom Projekt samoocenjevanja sposobnosti vrhovnih revizijskih institucij za informacijsko tehnologijo, se je v Švici udeležil tudi strokovnjak računskega sodišča. V okviru te delovne skupine pa deluje podskupina za prevare glede davka na dodano vrednost. Seminar o izmenjavi idej in izkušenj pri vpeljavi novih pristopov za zmanjševanje davčnega primanjkljaja je potekal v Ljubljani in so ga vodili strokovnjaki računskega sodišča, sodelovalo pa je 31 udeležencev iz 21 vrhovnih revizijskih in finančnih institucij iz vse Evrope.

V letu 2010 se je s seminarjem *Izvajanje programov in ukrepov, ki povečujejo zaposlovanje invalidov*, začelo izvajanje skupne revizije na to temo, v kateri sodeluje tudi slovensko računsko sodišče. Dva sestanka, na katerih sta sodelovala tudi revizorja računskega sodišča, sta potekala v Varšavi.

Računsko sodišče je bilo povabljen k pripravi kongresa EUROSAI, ki bo potekal leta 2011 v Lizboni, zato se je predsednik računskega sodišča udeležil prvega pripravljalnega sestanka.

Sodelovanje v okviru INTOSAI

Predstavniki računskega sodišča so se udeležili sestankov dveh delovnih skupin Mednarodnega združenja vrhovnih revizijskih institucij – INTOSAI.

Delovna skupina za privatizacijo, ekonomske ukrepe in javno-zasebno partnerstvo se je sestala v Londonu, sestanka pa sta se udeležila dva predstavnika računskega sodišča.

Delovna skupina za okoljsko revidiranje je pripravila globalno revizijo INTOSAI o doseganju ciljev Kjotskega protokola in se je zato sestala dvakrat, v Oslu in v Atenah. Revizorka računskega sodišča sodeluje v jedrni skupini in se je tudi udeležila obeh srečanj.

Sodelovanje v drugih multilateralnih organizacijah in na posvetih

Na delavnici v Lizboni z naslovom *Novi trendi v političnih finančnih predpisih* je s prispevkom sodeloval predsednik računskega sodišča, ki je imel tudi predstavitev na seminarju o notranjem revidiranju v Ukrajini. Sodeloval je tudi pri pripravi delovnih dokumentov na vrhovni revizijski instituciji Črne Gore in Srbije. Vrhovni državni revizor je o revizijah smotrnosti predaval na seminarju Računskega sodišča Avstrije. Predstavniki računskega sodišča so se udeležili tudi seminarjev o ocenjevanju javne politike v Barceloni, o vlogi vrhovnih revizijskih institucij pri odkrivanju korupcije, ki je potekal v Budimpešti, seminarja o merjenju učinkovitosti v Londonu, ter dveh konferenc v Berlinu: *Kdo ščiti državljane* in *Revidiranje porabe skladov Evropske unije*. Predstavnica računskega sodišča je na mednarodnem simpoziju strokovnjakov za komuniciranje BledCom predavala o pasteh in priložnostih komuniciranja javnih sredstev.

Sodelovanje z mediji in javnostmi

Novinarska vprašanja in prošnje za pojasnila

V zadnjih letih je opazen porast števila vprašanj medijev o revizijskih postopkih ter drugih javnofinančnih vprašanjih. Tako je bilo v letu 2010 zabeleženih 235 pisnih novinarskih vprašanj in prošenj za pojasnila, kar je 100 več kot v letu 2009. Prejeto je bilo tudi večje število telefonskih vprašanj.

Novinarske konference

Od januarja pa do konca decembra 2010 je bilo izvedenih 10 novinarskih konferenc ob izdaji naslednjih revizijskih in porevizijskih poročil:

- Ravnanje z ločeno zbranimi komunalnimi odpadki;
- Smotrnost vzdrževanja avtocest v obdobju 2005–2007;
- Pomoč Republike Slovenije ob naravnih nesrečah;
- Politika razvoja podeželja 2003–2008;
- Prodaja delnic družbe Splošna plovba, d. o. o., Portorož;
- Predlog zaključnega računa proračuna Republike Slovenije za leto 2009;
- Pravilnost prehoda na nov plačni sistem;
- Uspešnost sistema priznavanja, odmere in izplačila izjemnih pokojnin;
- Gospodarnost poslovanja DARS, d. d. pri izplačilu odškodnine fizični osebi in gradnja nadvoza čez avtocestni odsek Pluska–Ponikve;
- Učinkovitost postopka upokojitve.

Statistični pregled objav v medijih

Število objavljenih prispevkov v medijih je v letu 2010 znašalo 6.681, kar pomeni povečanje za več kot tretjino, oziroma natančneje za 38,7 odstotkov glede na leto 2009. Večje število prispevkov je odraz aktualnih tem v revizijskih poročilih, načrtovanih medijskih aktivnosti po izdaji revizijskih poročil, sprotnega obveščanja in dobrega sodelovanja z mediji, ki spremljajo delo računskega sodišča.

Največji delež objav beležimo v mesecu januarju, ko je bilo predstavljeno revizijsko poročilo o ravnanju z ločeno zbranimi komunalnimi odpadki z obvestilom o hudi kršitvi obveznosti dobrega poslovanja. Drugo največje število objav je zabeleženo v decembru, ko so bile predstavljene ugotovitve glede uspešnosti sistema priznanja, odmere in izplačila izjemnih pokojnin pri zagotavljanju enakopravne obravnave oseb v obdobju od 1. 1. 1998 do 10. 8. 2010. Predstavljene so bile tudi ugotovitve revizije, katere cilj je bil izrek mnenja o gospodarnosti poslovanja DARS pri dogovoru in izplačilu odškodnine fizični osebi in dogovoru o gradnji nadvoza čez avtocestni odsek Pluska–Ponikve v obdobju od 1. 1. 2009 do 31. 5. 2010. Namen revizije je bil preveriti ustreznost sklenjene kupoprodajne in menjalne pogodbe in sporazuma namesto razlastitve med DARS in fizično osebo in vzroke za izplačilo odškodnine, ki naj bi pripadala družbi Avtotransport Kovačič, d. o. o., Trebnje, na račun fizične osebe, izgradnjo posebnega nadvoza povsem blizu predvidenega izvoza iz avtoceste in neizvedbo razlastitvenega postopka. V decembru so bile predstavljene tudi ugotovitve revizije, s katero je računsko sodišče preverjalo, ali je postopek upokojitve, ki ga izvaja Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, učinkovit. Računsko sodišče je v decembru izdalo tudi revizijsko poročilo o razvoju dostopnosti predšolske vzgoje, ki jo je izvedlo, da bi

ocenilo uspešnost in učinkovitost Ministrstva za šolstvo in šport pri izboljševanju dostopnosti predšolske vzgoje v obdobju po izdaji Revizijskega poročila o zagotavljanju predšolske vzgoje v letih od 2003 do 2006, februarja 2007.

V marcu beležimo tretje največje število objav, kar gre pripisati izdaji dveh revizijskih poročil, od katerih se je prvo nanašalo na smotrnost vzdrževanja avtocest v obdobju 2005–2007, drugo pa na učinkovitost sistema zagotavljanja pomoči Republike Slovenije ob naravnih nesrečah v letih 2007–2008.

Objave na spletnih straneh računskega sodišča

Vsa poročila računskega sodišča so javna. Ko so vročena revidirancem, so v celoti dostopna tudi na spletnih straneh računskega sodišča, razen v primeru poročil po tretjem odstavku 24. člena Zakona o računskem sodišču. Na spletnih straneh so predstavljene tudi revizije, ki se izvajajo, podrobneje je navedena faza, v kateri se nahaja posamezna revizija. Javnosti je tako omogočeno, da sprotno spremlja delo računskega sodišča. Tak pristop bo javnosti omogočen tudi v prihodnje.

V letu 2010 je bilo na spletnih straneh računskega sodišča 95 objav novic, s katerimi javnost obveščamo o delu, kar je enako število, kot v letu 2009. Javnost je bila redno obveščena o vseh aktivnostih, novinarskih konferencah, izjavah in drugih domačih ter mednarodnih dogodkih.

Uresničevanje strateškega cilja 7

Izboljševati organizacijo in upravljanje računskega sodišča

Računsko sodišče si vseskozi prizadeva za odličnost pri izvajanju svojih nalog. Zato je vzpostavilo proces zagotavljanja kakovosti v vseh fazah revizijskega in porevizijskega postopka.

Prehod na višjo različico aplikacije SPIS4 za evidentiranje dokumentarnega in arhivskega gradiva je bil izveden konec decembra 2009, kar pomeni, da smo v leto 2010 vstopili s prenovljeno aplikacijo. Eden od pomembnih ciljev preнове aplikacije SPIS je uvedba brezpapirnega poslovanja na vseh področjih opravljanja dejavnosti, optimizacija in racionalizacija poslovanja ter izboljšanje kakovosti opravljenega dela.

Priložnosti, ki jih ponuja prenova na področju izvrševanja revizijske pristojnosti, lahko opredelimo predvsem v kontekstu optimizacije in racionalizacije poslovanja ter izboljšanja kakovosti opravljenega dela. V znatni meri namreč lahko olajša izvajanje aktivnosti revizijskega procesa ter pripomore k učinkovitejši izvedbi posamezne revizije.

V letu 2010 je bila nabavljena računalniška strojna oprema, ki zajema tudi nove strežnike in knjižnico za arhiviranje podatkov.

K učinkovitemu delu računskega sodišča pomembno prispeva tudi organizacijska enota Maribor, ki izvaja revizije na območju severovzhodne Slovenije. Tako je zagotovljena večja prisotnost nadziranja na tem območju, zaradi boljšega poznavanja razmer pa je revidiranje lahko bolj učinkovito.

Notranje revidiranje

Notranje revidiranje računskega sodišča opravljajo revizorji, ki jih imenuje predsednik računskega sodišča. Pravno podlago za izvajanje notranjih revizij predstavljata Pravilnik o računovodstvu in finančnem poslovanju in Pravilnik o notranjih kontrolah Računskega sodišča Republike Slovenije. Vrsta in obseg revizij za leto 2010 sta bila določena s kratkoročnim načrtom izvajanja notranjih revizij, ki ga je odobril predsednik računskega sodišča.

V letu 2010 je bila izvedena notranja revizija pravilnosti računovodskih izkazov in pravilnosti izvršitve finančnega načrta računskega sodišča, ki je po določilih Pravilnika o računovodstvu in finančnem poslovanju Računskega sodišča Republike Slovenije obvezna. Predmet revizije so bili računovodski izkazi za leto 2009, ki vključujejo tudi bilanco stanja na dan 31. 12. 2009 in finančni načrt za leto 2009. Cilj revizije je bil podati mnenje o resničnosti in verodostojnosti računovodskih izkazov ter o pravilnosti izvršitve finančnega načrta. Revizijske ugotovitve so podane v poročilu o reviziji. Na podlagi preverjanj je bilo ugotovljeno, da računovodski izkazi podajajo resnično sliko stanja sredstev in virov na dan 31. 12. 2009 ter poslovnega izida v obdobju od 1. 1. 2009 do 31. 12. 2009, izvršitev finančnega načrta računskega sodišča za leto 2009 pa je bila v vseh pomembnih pogledih v skladu s predpisi (pozitivno mnenje).

REVIZIJSKE UGOTOVITVE

Mnenja, izrečena v revizijskih poročilih

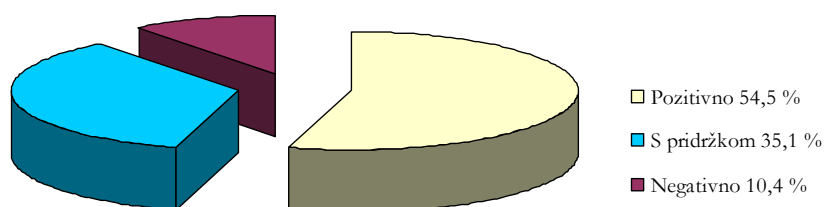
V izdanih revizijskih poročilih, katerih cilj je bil izrek mnenja o pravilnosti poslovanja oziroma skladnosti poslovanja s predpisi ali/in o računovodskih izkazih, je bilo podanih skupno 77 mnenj. V letu 2009 je bilo takih mnenj 83.

V revizijah smotnosti poslovanja je bilo mnenje izraženo v opisni obliki, tako da je bila podana ocena gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti poslovanja. V letu 2010 je bilo takih mnenj 21.

Najpogostejša oblika izrečenega mnenja je bilo v letu 2010 pozitivno mnenje. Visok odstotek, več kot polovica od vseh izdanih mnenj o pravilnosti poslovanja in računovodskih izkazov (54,5 odstotka) gre predvsem na rovaš revizij organizatorjev volilnih in referendumskih kampanj. Pri tem je treba poudariti, da takšna mnenja niso sama po sebi umevna, kar dokazujejo mnenja, izrečena na tem področju v preteklih letih; računsko sodišče z zadovoljstvom ugotavlja, da je ob dobrem sodelovanju z revidiranci mogoč izjemen napredek pri zagotavljanju pravilnosti poročanja in poslovanja. Seveda pa gre dodatno poudariti, da gre pri pravilnosti poslovanja za kar 21 izrečenih pozitivnih mnenj organizatorjem volilnih in referendumskih kampanj. Veliko število pozitivnih mnenj je bilo organizatorjem volilnih in referendumskih kampanj izrečeno tudi pri računovodskih izkazih.

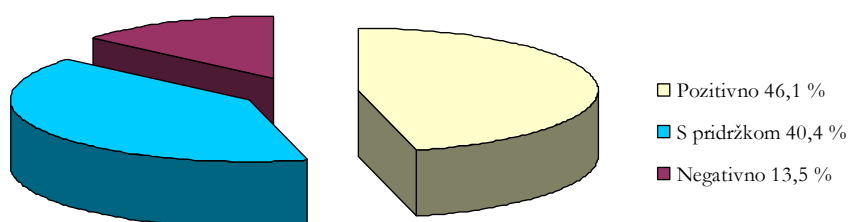
Ob neupoštevanju te številke navedenih obveznih revizij, pa bi tudi v letu 2010 (enako kot v letu 2009) prevladovalo izrečeno mnenje s pridržkom. Pozitivnih mnenj je bilo skupno 42, kar predstavlja 54,5 odstotka oziroma 16-odstotno povišanje glede na leto 2009 (38,5 odstotka). Delež pozitivnih mnenj ima trend naraščanja vse od leta 2007, ko je bilo pozitivnih mnenj le 11 odstotkov. Sledijo izdana mnenja s pridržkom, ki jih je nekoliko več kot tretjina (35,1 odstotka), oziroma 27 mnenj. Negativna mnenja so bila v revizijskih poročilih izdana osemkrat, kar predstavlja 10,4 odstotka. Njihov delež se je v primerjavi z letom 2009 pomembno znižal, za skoraj polovico, ko je bilo takih mnenj 15 (18,1 odstotka). Vrsto izrečenih mnenj prikazujeta sliki 4 in 5.

Slika 4: Vrsta izrečenih mnenj v letu 2010 – skupno

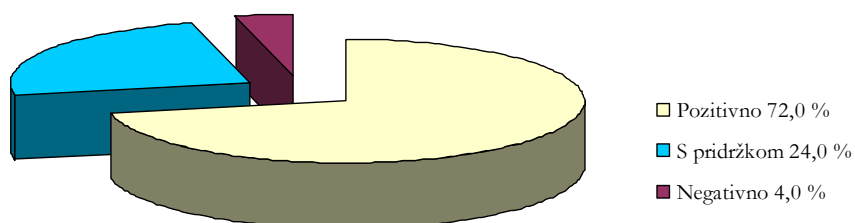

Slika 5: Sestava mnenj po ciljih revizije

Izrečena mnenja o pravilnosti poslovanja

Izrečena mnenja o računovodskih izkazih

Med revizijami, katerih cilj je bilo podati mnenje o pravilnosti poslovanja, prevladujejo pozitivna mnenja, izrečenih je bilo 24, kar predstavlja 46,1 odstotka, oziroma dobrih 7 odstotkov več, kot leta 2009 (38,7 odstotka). Sledijo mnenja s pridržkom; teh je bilo izrečenih 21, kar predstavlja 40,4 odstotka, kar je primerljivo z letom poprej (38,7 odstotka). Negativnih mnenj je bilo izrečenih najmanj, le 7, kar od

skupnega deleža pomeni 13,5 odstotka. Delež se je v primerjavi z letom 2009 (22,6 odstotka) zmanjšal za skoraj 10 odstotkov. Najpogostejši razlogi za izrek mnenja s pridržkom in negativnega mnenja so bile kršitve zakonov in drugih predpisov, ki urejajo financiranje uporabnikov javnih sredstev.

Pri revizijah računovodskih izkazov je računsko sodišče izreklo največje število, 18 pozitivnih mnenj, kar predstavlja skoraj tri četrtine (72,0 odstotkov). Takih mnenj je bilo v letu 2009 38,1 odstotka, to pomeni, da je delež pozitivnih mnenj narasel za dobro tretjino. Sledijo mnenja s pridržkom, ki jih je bilo 6, oziroma slaba četrtina (24,0 odstotkov); delež takih mnenj je v letu 2009 znašal 57,1 odstotka. Negativno mnenje je bilo le eno, kar v deležu od celote predstavlja le 4,0 odstotke in je primerljivo z letom 2009 (4,8 odstotka).

Najpogostejše napake in nepravilnosti

Računsko sodišče v okviru revidiranja pravilnosti poslovanja nadzira skladnost poslovanja s predpisi. Poslovanje uporabnikov javnih sredstev urejajo številni zakoni in podzakonski predpisi, in sicer finančno poslovanje urejajo predpisi iz širokega področja javnih financ, na obračunavanje in izplačila plač zaposlenih vplivajo delovnopравни predpisi, delovanje proračunskih uporabnikov pa regulirajo še mnogi drugi materialni predpisi. V nadaljevanju izpostavljamo najpogostejše nepravilnosti in napake, ki jih je v revizijskih poročilih v letu 2010 razkrilo računsko sodišče.

V zvezi s sestavo in obrazložitvijo proračuna in zaključnega računa proračuna so bile na področju lokalne samouprave ugotovljene različne nepravilnosti: v proračunu niso predstavljeni cilji in strategije po posameznih področjih; v načrtu razvojnih programov niso izkazani načrtovani izdatki proračuna za državne pomoči; zaključni račun ni pripravljen po funkcionalni in programski klasifikaciji; obrazložitve zaključnega računa ne vsebujejo obrazložitve izvajanja načrta razvojnih programov in tudi ne obrazložitve pomembnejših odstopanj med sprejetimi in realiziranimi izdatki.

Nepravilnosti so bile ugotovljene tudi pri prevzemanju obveznosti oziroma pri izvrševanju proračuna: zapadle in neplačane obveznosti na zadnji dan leta so presegle načrtovana sredstva; realizacija na proračunskih postavkah je bila višja, kot je bilo načrtovano v veljavnem proračunu; sredstva so bila nenamensko porabljen; obveznosti so bile poravnane v daljših rokih, kot so predpisani z zakonom o izvrševanju proračuna; plačani računi niso imeli podlage v izdani naročilnici ali pogodbi; pogodbeni kazni za prekoračitev roka dokončanja del ni bila zaračunana; od izvajalcev niso bila pridobljena zahtevana finančna zavarovanja.

Pri dodeljevanju transferov so bile ugotovljene naslednje nepravilnosti: transferi so bili dodeljeni neposredno na podlagi vlog, ne da bi bil izveden javni razpis; s prejemniki transferov pogodbe niso bile sklenjene; vloge za pridobitev transferov po javnem razpisu niso bile pravilno oddane, kljub temu pa so bile upoštevane pri dodelitvi transferov; v odboru, ki je odločal o dodelitvi transferov, je sodeloval član, ki je bil s prejemnikom transferov interesno povezan; komisija ni vodila zapisnika o odpiranju vlog in vlog ni točkovala v skladu z merili, prejemnikom sredstev ni posredovala sklepov o izboru in jih ni pozvala k podpisu pogodbe.

Prav tako so bile nepravilnosti ugotovljene pri javnem naročanju: javna naročila niso bila oddana po ustreznem postopku; nepopolne ponudbe niso bile izločene iz postopka oddaje javnega naročila; sklenjene pogodbe niso bile v skladu s ponudbami; postopek javnega naročanja se je pričel po začetku izvajanja del;

občina ni vodila ustrezne evidence o oddaji javnih naročil, katerih vrednost je nižja od zakonsko določene vrednosti.

Posebej izpostavljamo še nepravilnosti pri odobritvi kratkoročnih in brezobrestnih posojil, ki nimajo podlage v predpisih in nepravilnosti pri sklenitvi neposredne pogodbe o statusnem javno-zasebnem partnerstvu, kjer ni bil izveden postopek izbire izvajalca statusnega partnerstva z javnim razpisom in ob upoštevanju predpisov o javnem naročanju.

Pomembnejše napake v računovodskih izkazih pri izvajalcih gospodarskih javnih služb in zavodih so bile naslednje:

- neustrezno in pomanjkljivo izkazovanje opredmetenih osnovnih sredstev in obveznosti za sredstva, prejeta v upravljanje;
- neizkazovanje vrednosti zemljišč in nepremičnin, s katerimi zavod upravlja, in posledično prenizko izkazana sredstva v upravljanju;
- napačno, med kratkoročnimi obveznostmi, namesto med obveznostmi za sredstva v upravljanju izkazana namenska sredstva ustanovitelja;
- napačno obračunana amortizacija in s tem tudi napačno izkazovanje vrednosti osnovnih sredstev ter obveznosti za sredstva v upravljanju;
- previsoko stanje sklada premoženja ter prenizko stanje rezervacij zaradi nepravilnega nadomeščanja stroškov amortizacije osnovnih sredstev, pridobljenih iz donacij;
- neizdelana sodila za razmejevanje prihodkov in odhodkov iz opravljanja javne službe in tržne dejavnosti.

Najpogostejše nepravilnosti na področju plač pri izvajalcih gospodarskih javnih služb in zavodih, po uveljavitvi novih plačnih predpisov v letu 2008, so bile naslednje:

- akt o sistemizaciji delovnih mest v javnem zavodu, ki se je uporabljal od 1. 8. 2008, ni bil skladen z Zakonom o sistemu plač v javnem sektorju (ZSPJS), Kolektivno pogodbo za javni sektor in aneksi h kolektivnim pogodbam (javni zavodi so sistemizirali delovna mesta, ki niso določena v katalogu funkcij, delovnih mest in nazivov in delovna mesta iz kolektivnih pogodb za druge dejavnosti; plačnih razredov v sistemizaciji niso uskladjali s kolektivnimi pogodbami dejavnosti; med pogoji za zasedbo delovnih mest niso določili zahtevane stopnje izobrazbe glede na umestitev teh delovnih mest v tarifne razrede);
- pogodba o zaposlitvi ni bila v skladu z ZSPJS, Kolektivno pogodbo za javni sektor in aneksi h kolektivnim pogodbam ali z aktom o sistemizaciji delovnih mest (po prevedbi so zavodi javne uslužbenke razporejali na delovna mesta, ki v aktu o sistemizaciji delovnih mest v javnem zavodu niso bila določena, in na delovna mesta, za katera niso izpolnjevali pogojev; javnih uslužbencev niso uvrstili v plačni razred v skladu z Zakonom o sistemu plač v javnem sektorju in niso določili pravičnega zneska sredstev za odpravo nesorazmerja v osnovni plači in razlike do zneska plače, določenega po predpisih, ki so se uporabljali pred preходом na nov plačni sistem; nominalnih zneskov osnovne plače delovnega mesta in osnovne plače javnega uslužbenca niso določili v skladu z ZSPJS; zneskov poročila četrtine celotnega nesorazmerja v osnovni plači od 1. 5. 2008 niso določili v skladu s Kolektivno pogodbo za javni sektor; javne uslužbenke so napredovale brez preveritve izpolnjevanja pogojev za napredovanje in pred pretekom treh let od zadnjega napredovanja oziroma pred pridobitvijo treh ocen po postopku iz Uredbe o napredovanju javnih uslužbencev v plačne razrede);

- plača javnega uslužbenca ni bila obračunana v skladu s pogodbo o zaposlitvi, ZSPJS, Kolektivno pogodbo za javni sektor, aneksi h kolektivnim pogodbam ali notranjimi akti glede zneska osnovne plače ter dodatkov (posamezni javni zavodi so položajni dodatek obračunali in izplačali v nasprotju z Uredbo o kriterijih za določitev položajnega dodatka za javne uslužbenke; pri obračunu plače niso upoštevali osnovne plače, določene v pogodbi o zaposlitvi; plačo za krajši delovni čas so obračunali v nasprotju z Uredbo o enotni metodologiji in obrazcih za obračun in izplačilo plač v javnem sektorju).

PREDSTAVITEV DELA REVIZIJSKIH ODDELKOV IN IZVEDENIH REVIZIJ

Področje državnega proračuna in neposrednih uporabnikov državnega proračuna

Revizijski oddelek B1 je v letu 2010 izvajal 35 revizij. V primeru 25 revizij, ki so zajemale 48 revidirancev, je revizijski postopek zaključil in zanje izdal revizijska poročila. Od izdanih poročil se jih je 22 nanašalo na revidiranje izkazov in pravilnosti poslovanja, eno poročilo na pravilnost in smotrnost poslovanja in dve poročili zgolj na smotrnost poslovanja revidirancev. Revizijska poročila, izdana v letu 2010, so naslednja:

1. Poslovanje Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije;
2. Pravilnost financiranja volilne kampanje liste DeSUS - Demokratična stranka upokojencev Slovenije za volitve poslancev iz Republike Slovenije v Evropski parlament v letu 2009;
3. Pravilnost financiranja volilne kampanje liste LDS - Liberalna demokracija Slovenije za volitve poslancev iz Republike Slovenije v Evropski parlament v letu 2009;
4. Pravilnost financiranja volilne kampanje liste Nova Slovenija - Krščanska ljudska stranka za volitve poslancev iz Republike Slovenije v Evropski parlament v letu 2009;
5. Pravilnost financiranja volilne kampanje liste Socialni demokrati za volitve poslancev iz Republike Slovenije v Evropski parlament v letu 2009;
6. Pravilnost financiranja volilne kampanje liste Slovenska demokratska stranka - SDS za volitve poslancev iz Republike Slovenije v Evropski parlament v letu 2009;
7. Pravilnost financiranja volilne kampanje liste SLS - Slovenska ljudska stranka za volitve poslancev iz Republike Slovenije v Evropski parlament v letu 2009;
8. Pravilnost financiranja volilne kampanje liste Slovenska nacionalna stranka - SNS za volitve poslancev iz Republike Slovenije v Evropski parlament v letu 2009;
9. Pravilnost financiranja volilne kampanje liste Zares - nova politika za volitve poslancev iz Republike Slovenije v Evropski parlament v letu 2009;
10. Predlog zaključnega računa proračuna Republike Slovenije za leto 2009;
11. Pravilnost financiranja referendumske kampanje Hrvaškega kulturnega društva Maribor za zakonodajni referendum o Zakonu o ratifikaciji Arbitražnega sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Hrvaške;
12. Pravilnost financiranja referendumske kampanje Inštituta Zbora za republiko za zakonodajni referendum o Zakonu o ratifikaciji Arbitražnega sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Hrvaške;
13. Pravilnost financiranja referendumske kampanje stranke LDS - Liberalna demokracija Slovenije za zakonodajni referendum o Zakonu o ratifikaciji Arbitražnega sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Hrvaške;

14. Pravilnost financiranja referendumске kampanje Nove Slovenije – Krščanske ljudske stranke za zakonodajni referendum o Zakonu o ratifikaciji Arbitražnega sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Hrvaške;
15. Pravilnost financiranja referendumске kampanje stranke Socialni demokrati za zakonodajni referendum o Zakonu o ratifikaciji Arbitražnega sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Hrvaške;
16. Pravilnost financiranja referendumске kampanje Slovenske demokratske stranke za zakonodajni referendum o Zakonu o ratifikaciji Arbitražnega sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Hrvaške;
17. Pravilnost financiranja referendumске kampanje Slovenske ljudske stranke za zakonodajni referendum o Zakonu o ratifikaciji Arbitražnega sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Hrvaške;
18. Pravilnost financiranja referendumске kampanje Stranke mladih – zeleni Evrope za zakonodajni referendum o Zakonu o ratifikaciji Arbitražnega sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Hrvaške;
19. Pravilnost financiranja referendumске kampanje Slovenske nacionalne stranke za zakonodajni referendum o Zakonu o ratifikaciji Arbitražnega sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Hrvaške;
20. Pravilnost financiranja referendumске kampanje stranke Slovenska Unija za zakonodajni referendum o Zakonu o ratifikaciji Arbitražnega sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Hrvaške;
21. Pravilnost financiranja referendumске kampanje Zavoda 25. junij za zakonodajni referendum o Zakonu o ratifikaciji Arbitražnega sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Hrvaške;
22. Pravilnost financiranja referendumске kampanje stranke ZARES – nova politika za zakonodajni referendum o Zakonu o ratifikaciji Arbitražnega sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Hrvaške;
23. Pravilnost financiranja referendumске kampanje Zveze domoljubnih društev Hervardi za zakonodajni referendum o Zakonu o ratifikaciji Arbitražnega sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Hrvaške;
24. Izvajanje nalog Urada Republike Slovenije za nadzor proračuna;
25. Vzdrževanje avtocest.

Vsa revizijska poročila so v celoti dostopna na spletni strani računskega sodišča, <http://www.rs-rs.si>.

Oddelek B1 je skladno z Zakonom o političnih strankah tudi v letu 2010 pregledal vsa letna poročila o poslovanju političnih strank za leto 2009. Politične stranke morajo namreč državnemu zboru predložiti letno poročilo o poslovanju stranke za preteklo leto. Pred oddajo poročila državnemu zboru mora poročilo pregledati in oceniti računsko sodišče. Zapis o pregledu mora stranka kot prilogo priložiti poročilu, ki ga pošlje v državni zbor. Stranka je dolžna računskemu sodišču predložiti letno poročilo v pregled najkasneje do 31. marca tekočega leta.

Letno poročilo o poslovanju stranke mora vsebovati vse prihodke in odhodke stranke ter zlasti vire prihodkov stranke. V poročilu morajo biti posebej prikazani podatki o firmi in sedežu pravne osebe oziroma ime, priimek in naslov fizične osebe ter višina skupnega letnega prispevka, ki ga je pravna ali fizična oseba prispevala, če prispevki v skupnem znesku za leto, za katero se dela poročilo o finančnem poslovanju stranke, presegajo trikratno povprečno mesečno plačo na delavca v Republiki Sloveniji ter podatki o stroških volitev. V poročilu mora biti navedeno tudi premoženje stranke, posebej morajo biti opisane vse spremembe premoženja, vključno z navedbo virov sredstev za povečanje premoženja, v kolikor to povečanje presega skupni znesek petih povprečnih bruto plač na delavko oziroma delavca v Republiki Sloveniji po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije v letu, za katerega se piše poročilo. Računsko sodišče pri pregledu poročil ugotavlja, ali letna poročila političnih strank ustrezajo zahtevam, ki so navedene v predpisih, ki urejajo poslovanje političnih strank.

Nadzorstvo nad izvrševanjem določb Zakona o političnih strankah, katerih kršitve so s tem zakonom določene kot prekrški, izvaja Inšpektorat Republike Slovenije, pristojen za notranje zadeve, razen nad izvrševanjem določb v zvezi s financiranjem političnih strank, nad katerimi izvaja nadzorstvo ministrstvo, pristojno za finance.

Revizija zaključnega računa državnega proračuna za leto 2009

Računsko sodišče je o predlogu splošnega dela zaključnega računa za leto 2009 izreklo negativno mnenje, ker v bilanci prihodkov in odhodkov med nedavnimi prihodki niso izkazane izplačane dividende družbe Telekom Slovenije, d. d., Ljubljana in prihodki, povezani z opravljanjem zavarovalnih poslov iz mednarodnih gospodarskih poslov. Med tekočimi transferi niso izkazana izplačila sredstev upravičencem za vlaganja v javno telekomunikacijsko omrežje ter plačila odškodnin žrtvam vojnega in povojnega nasilja. Med tekočimi odhodki pa niso izkazane obresti za založena sredstva SOD, stroški, ki si jih je SOD zaračunal za izvajanje nalog po Zakonu o vračanju vlaganj v javno telekomunikacijsko omrežje, odhodki, povezani z opravljanjem zavarovalnih poslov iz mednarodnih gospodarskih poslov in sredstva za oblikovanje garancijskega sklada. V računu finančnih terjatev in naložb so med izdatki napačno izkazana sredstva za oblikovanje varnostnih rezerv za zavarovanje in financiranje mednarodnih gospodarskih poslov ter sredstva za oblikovanje garancijskega in holdinškega sklada, med izdatki pa niso izkazana sredstva, ki jih je proračun vložil v sistem enotnega zakladniškega računa države in so bila naložena v poslovne banke. Prejemki v računu financiranja so prenizko izkazani, ker med prejemki iz zadolževanja niso izkazana založena sredstva SOD za izplačila upravičencem za vlaganja v javno telekomunikacijsko omrežje in njegove zaračunane stroške ter prejemki iz zadolževanja z obveznico RS 39, ki so bili porabljeni za poplačila odškodnin žrtvam vojnega in povojnega nasilja.

Zaradi nepravilnega razvrščanja prihodkov in odhodkov v bilanci prihodkov in odhodkov, so previsoko izkazani davčni prihodki in tekoči odhodki, prenizko pa so izkazani nedavčni prihodki in investicijski odhodki. Zaradi nepravilnega razvrščanja izdatkov v računu finančnih terjatev in naložb so previsoko izkazani izdatki za povečanje kapitalskih deležev in prenizko izdatki za dana posojila.

Računsko sodišče je opozorilo na neustrezno računovodsko ureditev evidentiranja dolgoročno danih depozitov v novem Pravilniku o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava. Ne da bi to vplivalo na revizijsko mnenje, je računsko sodišče opozorilo, da poročstva bankam za omejitev učinkov finančne krize niso ustrezno zavarovana.

Revizija vzdrževanja avtocest

DARS ne izvaja analiz o tem, na kakšen način bi dosegel najboljše razmerje med življenjsko dobo avtocest in stroški vzdrževanja, zato tudi ni pripravil analiz, ki bi odgovorile na vprašanje, kdaj je s finančnega vidika najugodnejše obdobje za izvajanje investicijskega vzdrževanja. Prav tako nima odgovora na vprašanje, ali je ugodnejše cenejše redno vzdrževanje in kasnejše obsežnejše investicijsko vzdrževanje, ali obratno. Z vidika stroškov DARS na področju investicijskega vzdrževanja ne opravlja mednarodnih primerjav glede stroškov vzdrževanja zaradi uporabe različnih materialov pri graditvi. Prihranke bi bilo mogoče realizirati, če bi DARS te analize izvedel in če bi za to imel interes. Obstaja namreč tveganje, da tega interesa ni. DARS namreč ne poskrbi v zadostni meri za izbiro najugodnejših oziroma najcenejših izvajalcev. Od vrednosti izvedenih del je namreč odvisen njihov prihodek - v agentski pogodbi je določeno nadomestilo DARS za opravljanje naročila v višini 5,49 odstotka od vrednosti dejansko realiziranih del - zato so potrjene vrednosti investicijskih programov lahko previsoko določene; izvajalci tako lahko ponudijo nižjo vrednost del, s tem pa DARS v vsakem primeru pridobiva višji prihodek. Poleg omenjenega fiksnega nadomestila je DARS upravičen še do variabilnega nadomestila, ki je odvisno od izračunane razlike med potrjeno in dejansko vrednostjo investicijskega programa. DARS ne obvladuje tveganj glede potrjenih previsoko določenih vrednosti investicijskih programov, zato je s tem omogočeno, da izvajalci ponudijo nižjo vrednost del, DARS pa v vsakem primeru pridobiva variabilni del iz nagrade za nižjo pogodbeno vrednost. Poleg tega je DARS z DDC svetovanje inženiring, Družba za svetovanje in inženiring, d. o. o., Ljubljana (DDC) sklenil pogodbe, s katerimi je povzročil konflikt interesov, saj DDC pripravlja podlage za načrtovanje in izvedbo javnega razpisa za investicijsko vzdrževanje, obenem pa je v interesu DDC-ja, da je pogodbeno vrednost za investicijsko vzdrževanje čim višja, saj je prihodek DDC-ja vezan na pogodbeno vrednost.

DARS bi vzdrževanje avtocest lahko izvrševal ustrezneje. Posamezne odseke na novo zgrajenih avtocest in hitrih cest je predal v promet, čeprav ni pridobil uporabnega dovoljenja. DARS ne pridobi vedno bančnih garancij za odpravo napak v garancijski dobi ob predaji v promet, temveč z zamikom tudi do 16 mesecev od pričetka teka garancijskega roka. Tudi izvedba končnega obračuna del in prevzema gradenj, ki mora biti narejena v 60 dneh po izdaji uporabnega dovoljenja, je imela v večini primerov nekajmesečno zamudo.

DARS nima podatkov o vseh investicijskih vzdrževalnih delih na posameznem odseku. Zaradi nepreglednih evidenc DARS ne obvladuje tveganj, da v garancijski dobi stroški sanacije pomanjkljivosti gradnje in investicijskega vzdrževanja bremenijo DARS, in tveganj, da ne unovčuje bančnih garancij oziroma ne zahteva odprave pomanjkljivosti v breme izvajalca. DARS tudi za investicijsko vzdrževanje nima nikjer določeno, v kakšnih primerih garancije za odpravo napak v garancijski dobi ne zahteva, oziroma kdaj zahteva garancijo v višini pet oziroma deset odstotkov izvedenih del.

Revizija Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (ARRS)

Računsko sodišče je pri revidiranju učinkovitosti izvajanja raziskovalne dejavnosti v letu 2008 in prvi polovici leta 2009 ugotovilo, da ARRS ni izvedla zunanje evalvacije ter ni dosegla načrtovanega razmerja med raziskovalnimi projekti in programi. ARRS ni vodila ustrezne evidence o raziskovalni opremi. Pri razdeljevanju sredstev za posamezna področja znotraj ved ni izdelala analiz, s katerimi bi ugotovila, katera področja bo prioritarno podpirala. ARRS ni zagotavljala izbire najbolj kakovostnih raziskovalnih projektov oziroma programov. Merila in kriteriji, ki jih je uporabila pri ocenjevanju raziskovalnih projektov in vlog

za sofinanciranje nakupa raziskovalne opreme, niso bila jasna in tako niso omogočala transparentnega ocenjevanja vlog. V postopku evalvacije raziskovalnih projektov in programov ni v zadostni meri zagotovila nepristranskosti pri imenovanju recenzentov oziroma članov ocenjevalne skupine, ki so ocenjevali vloge. ARRS prijaviteljem ni zagotovila evropsko primerljivega varstva pravic prijaviteljev.

Pri revidiranju uspešnosti izvajanja raziskovalne dejavnosti je računsko sodišče ugotovilo, da je ARRS v letnem programu dela sicer določila dolgoročne in letne izvedbene cilje ter kazalce, vendar ne tako, da bi bilo omogočeno ocenjevanje njihovega doseganja. Nadzor nad spremljanjem in izvajanjem raziskovalnih projektov in programov je ARRS izvajala le prek letnih, zaključnih in finančnih poročil, kontrol in preverjanj pri izvajalcih pa ni izvajala.

ARRS ni izdala natančnih navodil za določitev učinkov raziskovalnih projektov in programov v prijavnih vlogah ter za poročanje o doseganju učinkov, kar se je odrazilo tudi v različno opredeljenih predvidenih učinkih raziskovalnega projekta oziroma programa, preverjanje doseganja ciljev je bilo onemogočeno. O učinkih izvajanja raziskovalnih projektov oziroma programov ARRS ni delala posebnih analiz, o učinkih pa je obveščala javnost z javno dostopno objavo zaključnih poročil. ARRS ni izvajala zadostne kontrole nad dokumentacijo, ki ji jo je prejemnik sredstev posredoval skupaj z zahtevkom za izplačilo sredstev, saj ni preverjala usklajenosti predmeta nakupa z raziskovalno opremo, navedeno v prijavi na razpis.

ARRS je objavila seznam prejemnikov sredstev, ki jim je sofinancirala nakup raziskovalne opreme, javnosti pa ni obveščala o uporabi in izkoriščenosti raziskovalne opreme, katere nakup je sofinancirala. ARRS tudi ni spremljala, ali so prejemniki sredstev na svoji spletni strani predstavili raziskovalno opremo skupaj s cenikom njene uporabe. Pri izbiri raziskovalnih projektov, programov in opreme je uporabljala informacijski sistem, ki ni imel vzpostavljenih zadostnih kontrol za zagotavljanje ustrezne podpore pri izbiri in nadzoru namenske rabe sredstev.

Revizije s področja lokalnih skupnosti

V letu 2010 je računsko sodišče na področju revidiranja lokalnih skupnosti izvajalo 20 revizij. Izdalo je šest revizijskih poročil, v katerih je izreklo mnenja šestim revidirancem. Revizijski cilj pri vseh šestih revizijskih poročilih je bil izrek mnenja o pravilnosti poslovanja občine. V petih poročilih je bilo izrečeno mnenje s pridržkom in v enem negativno mnenje.

V letu 2010 je bilo izdano tudi porevizijsko poročilo, ki se nanaša na revizijo, za katero je bilo revizijsko poročilo izdano v letu 2009.

Prav tako je bilo v letu 2010 izdano tudi predrevizijsko poročilo o pravilnosti dela poslovanja mestne občine v letih 2008 in 2009. V predrevizijskem poročilu so predstavljene ugotovitve za tri področja (javna naročila, izvajanje projektov in dolgoročno zadolževanje), ocenjena tveganja po posameznemu področju in podan predlog za morebitno izvedbo revizije.

Izdana revizijska poročila, izdana mnenja in morebitne zahteve po predložitvi odzivnega poročila, so predstavljeni v tabeli 3.

Tabela 3: Izdana revizijska poročila, mnenja in zahteve za predložitev odzivnega poročila

Revizijsko poročilo	Mnenje o pravilnosti poslovanja	Odzivno poročilo
Poslovanje Mestne občine Slovenj Gradec	mnenje s pridržkom	ni potrebno
Del poslovanja občine Cankova	negativno mnenje	ni potrebno
Del poslovanja občine Osilnica	mnenje s pridržkom	ni potrebno
Del poslovanja občine Škocjan	mnenje s pridržkom	ni potrebno
Del poslovanja občine Turnišče	mnenje s pridržkom	ni potrebno
Del poslovanja občine Vransko	mnenje s pridržkom	ni potrebno

Vsa revizijska poročila so v celoti dostopna na spletni strani računskega sodišča, <http://www.rs-rs.si>.

V letu 2010 je bilo izdano poročilo, ki je zajelo celovito poslovanje občine in pet poročil, ki so zajela del poslovanja občine. Ugotovitve v poročilih kažejo, da se obseg kršitev na področjih poslovanja, kot so javna naročila, plače in zadolževanje, v primerjavi s prejšnjimi obdobji zmanjšuje, ne zmanjšujejo pa se obseg kršitev na področju transferov ter na področju prevzemanja obveznosti. Tako je bilo v Občini Cankova ugotovljeno, da je v letu 2008 prevzela za skoraj 480.000 evrov oziroma za 34 odstotkov realiziranih odhodkov in v Občini Škocjan za 146.000 evrov oziroma za 5 odstotkov realiziranih odhodkov več obveznosti, kot sta občini imeli načrtovanih sredstev na proračunskih postavkah. Pri dodeljevanju transferov smo v vseh šestih poročilih razkrili, da se ti še vedno delno dodeljujejo z neposrednimi pogodbami, ne da bi bil izveden javni razpis.

Posebej izpostavljamo še razkriti nepravilnosti pri posojanju denarja iz občinskega proračuna ter pri javno-zasebnem partnerstvu. Mestna občina Slovenj Gradec je petim javnim zavodom in dvema pravnima osebama zasebnega prava odobrila enajst kratkoročnih posojil v znesku 160.210 evrov, čeprav predpisi ne določajo, da bi občine lahko dajale posojila. Ista občina je z banko sklenila neposredno pogodbo o statusnem javno-zasebnem partnerstvu, ne da bi prej izvedla postopek izbire izvajalca statusnega partnerstva z javnim razpisom in upoštevala predpise o javnem naročanju.

Vseh šest revidiranih občin je razkrile nepravilnosti, kjer je bilo to mogoče, odpravilo že med revizijskim postopkom.

V prečno revizijo ustanovitve stavbnih pravic so vključene štiri občine. Cilj te revizije je izrek mnenja o pravilnosti in mnenja o smotnosti ustanovitve stavbnih pravic. Za revizijo smo se odločili zaradi ocene, da občine ustanavljajo stavbne pravice predvsem z namenom, da se na zemljiščih z ustanovljeno stavbno pravico zgradijo nepremičnine za potrebe občin (npr. vrtec), za katere občine po izgradnji plačujejo najemnino. Obstaja tveganje, da občine pri izbiri postopka izvedbe pravnega posla ne upoštevajo celotnega pravnega razmerja, pač pa zgolj posamezne faze, zaradi česar projekt izgradnje nepremičnin ni izveden po pravilnem postopku. Pri tovrstnih projektih obstaja tudi tveganje, da se občine na ta način izognejo predpisom s področja zadolževanja.

V letu 2010 smo pričeli z izvajanjem revizije smotrnosti pri upravljanju s kapitalskimi naložbami ter revizije smotrnosti pri ustanavljanju gospodarskih družb. Za obe reviziji smo se odločili zaradi pobud ter ocenjenega tveganja, da se s kapitalskimi naložbami ne upravlja uspešno in učinkovito oziroma tveganja, da ustanovitev gospodarske družbe za izvajanje dejavnosti, za katero je bila ustanovljena, ni bila potrebna in ni v javnem interesu, neustrezen pa je bil tudi postopek ustanovitve gospodarske družbe.

V letu 2010 smo pripravili tudi vprašalnike za vse občine z izjemo mestnih (199 občin). Vprašalniki zajemajo vprašanja iz različnih področij, ki po naši oceni vsebujejo tveganja za nastanek nepravilnosti (npr.: plače javnih uslužbencev, delo preko študentskega servisa, avtorske pogodbe, pravne storitve, zadolževanje, javno-zasebno partnerstvo, stavbna pravica, ustanavljanje pravnih oseb, ki niso npr. javni zavodi, javni skladi, javna podjetja). Z vprašalniki računsko sodišče začne s prakso pridobivanja osnovne informacije o delu poslovanja vseh občin v posameznem letu. Primerjava podatkov med občinami pomeni za računsko sodišče vir za prepoznavanje tveganj pri poslovanju.

Revizije negospodarskih javnih služb in društev

Oddelek B3, ki izvaja revizije javnih zavodov, Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije in Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije ter društev, ki delujejo v javnem interesu, je v letu 2010 izdal 23 poročil, v katerih so bila izrečena mnenja 27 revidirancem. Revizijski cilj pri 17 revizijah je bil izrek mnenja o pravilnosti poslovanja, pri treh revizijah mnenja o računovodskih izkazih in pravilnosti poslovanja in pri treh revizijah mnenja o smotrnosti poslovanja. Računsko sodišče je izreklo tri mnenja o računovodskih izkazih, od tega dve pozitivni in eno s pridržkom. Izreklo je tudi 20 mnenj o pravilnosti poslovanja, od tega tri pozitivna, 13 s pridržkom in štiri negativna. Podalo je tudi tri mnenja o smotrnosti poslovanja, in sicer o uspešnosti zagotavljanja dijaške prehrane v srednjih šolah, o uspešnosti doseganja ciljev nacionalnega programa s podeljevanjem koncesij za izvajanje študijskih programov in o učinkovitosti postopka upokojitve.

Med slabostmi starega plačnega sistema javnega sektorja, na katere računsko sodišče opozarja že od začetka svojega delovanja, je bila na prvem mestu predvsem nepreglednost pravne ureditve sistema plač, do katere so pripeljale razmere, ko so posamezne interesne skupine svoje zahteve po povečanju plač uveljavile preko instituta različnih dodatkov k osnovni plači. S prečno revizijo *pravilnosti prehoda na nov plačni sistem*, v katero smo zajeli deset javnih zavodov, ki delujejo na različnih področjih javnega sektorja (zdravstvo, šolstvo, kultura, sociala, znanost) smo želeli preveriti, v kolikšni meri so bili cilji reforme doseženi. Preverjali smo pravilnost ravnanja pri prehodu na nov plačni sistem in s tem določitev in prevedbo nominalnih zneskov osnovnih plač delovnih mest in osnovnih plač javnih uslužbencev ter določitev primerljivega zneska plače javnega uslužbenca po predpisih in kolektivnih pogodbah, ki so se uporabljale do izplačila plače po Zakonu o sistemu plač v javnem sektorju (ZSPJS), in primerljivega zneska plače javnega uslužbenca po tem zakonu, prav tako pa tudi pravilnost določanja in obračunavanja ostalih sestavin plače, predvsem različnih dodatkov. Ugotovitve revizije kažejo, da so javni zavodi spremembo plačnega sistema v pretežni meri izkoristili predvsem za neupravičeno višanje zahtevnosti delovnih mest in razporejanje javnih uslužbencev na delovna mesta, za katera ne izpolnjujejo pogojev, nepravilnosti in nekonsistentnosti glede določitve osnovnih plač in dodatkov po starih predpisih pa z uveljavitvijo novih predpisov niso bile odpravljene, saj so jih delodajalci večinoma upoštevali kot elemente prevedbe plač. Ker med revizijo vse nepravilnosti niso bile odpravljene, smo od devetih javnih zavodov zahtevali izvedbo popravilnih ukrepov in predložitev odzivnih poročil, v katerih morajo izkazati odpravo nepravilnosti pri

določanju in obračunavanju plač javnih uslužbencev ob prevedbi oziroma po 1. 8. 2008, v skladu s 3. in 3.a členom ZSPJS.

Cilj revizije smotrnosti *podeljevanja koncesij za izvajanje visokošolskih študijskih programov v letih 2006 in 2007* je bil podati mnenje o tem, ali so bili s podeljevanjem koncesij za izvajanje študijskih programov doseženi cilji nacionalnega programa in ali so bila sredstva za financiranje izvajanja študijskega programa pravo učinkovito porabljena. Ugotovili smo, da Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo ni pripravilo načrta, ki bi vseboval merila ter kriterije za merjenje uspešnosti in učinkovitosti doseganja ciljev razpisanih koncesij. Prav tako ni bil izdelan Načrt regionalne pokritosti Slovenije z visokošolskimi zavodi in programi, ki bi bil ciljno in časovno usklajen z usmeritvami in cilji nacionalnega programa. Odločitev za podelitev koncesij v posameznih regijah za določene programe in število študijskih mest zato ni temeljila na analizah obstoječega stanja doseganja ciljev nacionalnega programa ter potreb gospodarstva in trga dela. Dodatni kriteriji za odločitev o razpisu določenih študijskih programov niso bili določeni, čeprav so bila pri izbiri izvajalcev upoštevana merila, ki izhajajo iz strateških dokumentov. Kljub temu, da so dolžnosti koncesionarja, nadzor in sankcije v pogodbi o koncesiji za izvajanje študijskega programa pravo formalno natančno opredeljene, pa na izvedbeni ravni kontrole niso zastavljene tako, da bi lahko ocenili, ali je javni interes ustrezno varovan. Stroškovne učinkovitosti izvajanja enakih ali podobnih študijskih programov med različnimi izvajalci ni mogoče primerjati, saj se stroškov izvajanja študijske dejavnosti po posameznih študijskih programih ne spremlja, razlogov za razlike med enakimi programi na različnih fakultetah pa ne ugotavlja. S podelitvijo koncesije za izvajanje študijskega programa pravo se je tako na primer povečalo število študijskih mest na študijskem področju, kjer naj bi se, v skladu z usmeritvijo nacionalnega programa, zmanjšalo. Razlike med dejansko porabo sredstev za posamezen razpis za podelitev koncesij v visokem šolstvu in načrtovano porabo sredstev se ne ugotavljajo, ker ni načrta porabe sredstev v dobi izvajanja koncesij. Posledica je lahko, da se financira predrage programe. Kot popravljalni ukrep je pristojno ministrstvo pripravilo analizo stanja regionalizacije oziroma mreže visokošolskih zavodov in študijskih programov.

Revizija *učinkovitosti postopka upokojitve*, ki ga izvaja Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije je izpostavila številne pomanjkljivosti, ki so vodile do zaključka, da zavod v obdobju, zajetem v revizijo, s sredstvi, ki jih je imel na voljo za izvajanje svoje dejavnosti, ni dosegal optimalnih učinkov. Informacijska podpora delu in odločanju na vseh ravneh ni zagotovljena, prav tako tudi ne enotnost izvajanja postopka upokojitve, enaka obravnava vlog za odmero pravic in pravilnosti izračuna odmerjene pokojnine. Razvoj aplikativne opreme ni usklajen s sistemsko programsko opremo, za katero je plačana licenčna, v programsko opremo niso vgrajene ustrezne kontrole, ki bi preprečevale izdajo odločb z napačnimi zneski, naloge referentov in kontrolorjev pa niso ustrezno razmejene, kar povečuje tveganje za napake. V informacijskem sistemu zavoda ni mogoče preveriti, ali prejmejo izplačila le upravičenci in za tiste pravice, ki jim dejansko pripadajo. Zavod kot upravljavalec matične evidence zavarovancev ni izvajal logičnih kontrol, s katerimi bi iz podatkov, ki jih v skladu z zakonom zbira o zavarovanih in zavezanih, sproti ni ugotavljal, da določeni zapisi manjkajo, ni imel vzpostavljenih dovolj učinkovite kontrole pravilnosti izdanih odločb in je le izjemoma odpravljal nepravilnosti glede višine zneska pokojnine ali drugih pravic. Za izboljšanje učinkovitosti poslovanja je računsko sodišče zahtevalo izvedbo popravljalnih ukrepov in predložitve odzivnega poročila, podalo pa je tudi priporočila. Med drugim mora zavod izdelati načrt aktivnosti, s katerimi bo zagotovil ureditev matične evidence zavarovancev in uživalcev pravic, proučiti mora možnost uporabe izrednih pravnih sredstev, na podlagi katerih bi bil lahko v posameznem primeru v ponovnem postopku odmerjen pravilen znesek pokojnine, zapisati natančno metodologijo za izračun pokojnine, ki bo upoštevana v programski opremi za izračun starostne pokojnine, pripraviti

celovita navodila za uporabo programske opreme za postopek upokojevanja ter natančneje opredeliti vsebino in potek kontrolnega postopka, z določitvijo pristojnosti in odgovornosti kontrolorjev ter zagotovitvijo sledljivosti opravljenih kontrol.

Prečna revizija *prilagoditve oblikovanja cen in zaračunavanja storitev* v štirih domovih upokojencev je poleg ugotovitev, ki so vplivale na kvalifikacijo mnenja o pravilnosti poslovanja posameznega doma, izpostavila še nekatere skupne ugotovitve. Oblikovanje cen socialnovarstvenih storitev na podlagi Pravilnika o metodologiji za oblikovanje cen socialnovarstvenih storitev, ki je začel veljati v letu 2006, je v celoti zasnovano na predpostavki ustreznega stroškovnega računovodstva, le-to pa je v domovih prej izjema kot pravilo. Domovi sicer v določeni meri spremljajo stroške po posameznih dejavnostih, ki jih izvajajo, vendar sodil ne upoštevajo dosledno. Prelivanje sredstev med dejavnostmi, ki se sicer financirajo iz različnih virov (oskrba - stanovalci, svojci in občine; nega - Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije) vodi k zaključku, da uveljavljeni način razmejevanja stroškov po stroškovnih nosilcih pre pogosto služi predvsem trenutnim potrebam posameznega doma po utemeljitvi zahteve za uveljavitev povišanja cene posamezne storitve. Med glavnimi razlogi, da cene storitev oskrbe ne temeljijo na dejanskih stroških izvajalcev, je treba omeniti tudi tako imenovan "standard stroškov" to je najvišji možni znesek, ki ga zavod lahko uveljavlja za posamezno kategorijo stroškov v kalkulaciji cene storitve osnovne oskrbe. Gre za možnost, ki jo domovi pogosto uporabijo, brez ustrezne utemeljitve oziroma brez ustreznega dokaza, da njihovi dejanski stroški res presegajo ta najvišji dovoljeni znesek. Pri tem je pomembno, da se na podlagi cene osnovne oskrbe, katere kalkulacija je zasnovana na podlagi pravilnika, oblikujejo tudi cene ostalih standardnih storitev domov, prav tako pa tudi cene nadstandardnih storitev, ki jih domovi nudijo svojim stanovalcem. V revidiranih domovih so se cene leta 2007 povečale dvakrat in leta 2008 petkrat. Večina povišanj v letu 2008 izhaja iz povečanih stroškov dela, ki so posledica uveljavitve novih plačnih predpisov v tem letu. Če je v decembru 2007 cena mesečne osnovne oskrbe predstavljala približno 77 odstotkov povprečne neto pokojnine z varstvenim dodatkom, izplačane v tem mesecu, pa je v decembru 2008 cena mesečne osnovne oskrbe predstavljala že 83 odstotkov izplačane povprečne neto pokojnine z varstvenim dodatkom. Rast cen osnovne oskrbe v obdobju december 2007 - december 2008 je bistveno preseгла rast neto pokojnin (indeks rasti povprečne neto pokojnine v obdobju od decembra 2006 do decembra 2008 je 114, medtem ko znaša indeks rasti cen osnovne oskrbe za to obdobje v revidiranih domovih kar 125). Decembra 2006 je tako povprečna neto pokojnina z varstvenim dodatkom, izplačana v državi, zadoščala za 40 dni, decembra 2007 za 39 dni, decembra 2008 pa le za 36 dni osnovne oskrbe v domu.

Seznam izdanih revizijskih poročil:

- Pravilnost poslovanja Doma upokojencev Kranj;
- Pravilnost poslovanja Doma počitka Mengeš;
- Pravilnost poslovanja Doma dr. Jožeta Potrča Poljčane;
- Pravilnost poslovanja Doma ob Savinji Celje;
- Računovodski izkazi in pravilnost poslovanja Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije;
- Računovodski izkazi in pravilnost poslovanja Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije;
- Podeljevanje koncesij za izvajanje visokošolskih študijskih programov;
- Ravnanje s stvarnim premoženjem Muzeja narodne osvoboditve Maribor;
- Ravnanje s stvarnim premoženjem Muzeja novejšje zgodovine Slovenije;
- Uspešnost zagotavljanja dijaške prehrane v srednjih šolah;
- Pravilnost poslovanja Mestne knjižnice Ljubljana;
- Računovodski izkazi in pravilnost poslovanja Inštituta za kovinske materiale in tehnologije;

- Pravilnost prehoda na nov plačni sistem v Centru za socialno delo Ljubljana Vič-Rudnik;
- Pravilnost prehoda na nov plačni sistem v Domu upokojencev Postojna;
- Pravilnost prehoda na nov plačni sistem v Gimnaziji Bežigrad;
- Pravilnost prehoda na nov plačni sistem v Osrednji knjižnici Kranj;
- Pravilnost prehoda na nov plačni sistem v Osnovni šoli Franca Rozmana-Staneta Maribor;
- Pravilnost prehoda na nov plačni sistem v Slovenskem narodnem gledališču Drama Ljubljana;
- Pravilnost prehoda na nov plačni sistem v Splošni bolnišnici dr. Jožeta Potrča Ptuj;
- Pravilnost prehoda na nov plačni sistem v Vrtcu Jarše;
- Pravilnost prehoda na nov plačni sistem v Zavodu za gradbeništvo Slovenije;
- Pravilnost prehoda na nov plačni sistem v Zdravstvenem domu Kočevje;
- Učinkovitost postopka upokojitve.

Vsa revizijska poročila so v celoti dostopna na spletni strani računskega sodišča, <http://www.rs-rs.si>.

V letu 2010 sta bili izdani tudi dve porevizijski poročili, ki sta se nanašali na revizijska poročila, izdana v letu 2009, in sicer na:

- Pravilnost poslovanja Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji in
- Pravilnost delovanja sveta zavoda Zdravstvenega doma Trbovlje.

Izdanih je bilo šest porevizijskih poročil, ki so se nanašala na revizijska poročila, izdana v letu 2010, in sicer na:

- Pravilnost poslovanja Doma upokojencev Kranj;
- Računovodske izkaze in pravilnost poslovanja Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije;
- Računovodske izkaze in pravilnost poslovanja Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije;
- Podeljevanje koncesij za izvajanje visokošolskih študijskih programov;
- Ravnanje s stvarnim premoženjem Muzeja novejšje zgodovine Slovenije;
- Ravnanje s stvarnim premoženjem Mestne knjižnice Ljubljana.

Revizije izvajalcev gospodarskih javnih služb, privatizacij in varstva okolja

V revizijsko področje oddelka B4 spadajo izvajalci gospodarskih javnih služb, gospodarske družbe v lasti Republike Slovenije ali lokalnih skupnosti, vse revizije privatizacije ter okoljevarstvene revizije.

V letu 2010 je oddelek izvajal 18 revizij. Do konca leta 2010 je bilo izdanih 7 revizijskih poročil, 12 revizij pa se bo zaključilo v letu 2011. V izdanih 7 revizijskih poročilih je bilo izrečeno mnenje o pravilnosti ali smotrnosti poslovanja 12 revidirancem, in sicer mnenje o pravilnosti poslovanja v 1 reviziji (2 revidirancema), mnenje o smotrnosti poslovanja pa v 5 revizijah (10 revidirancem). Revizije računovodskih izkazov kot posebnega cilja revizije nismo izvajali, saj mora večina revidirancev, ki sodi v pristojnost oddelka B4, opraviti obvezno letno revizijo računovodskih izkazov.

Poleg 18 revizij so potekali tudi porevizijski postopki, saj je bilo v letu 2010 izdanih 7 porevizijskih poročil, in sicer se 3 nanašajo na revizijo, pri kateri je bilo revizijsko poročilo izdano v letu 2009, 4 porevizijska poročila pa so povezana z revizijskimi poročili, izdanimi v letu 2010.

Seznam izdanih revizijskih poročil:

1. Revizijsko poročilo o pravilnosti plačevanja koncesijske dajatve in vodnega povračila za izkoriščanje energetskega potenciala spodnje Save v obdobju od leta 2006 do konca avgusta leta 2009;
2. Revizijsko poročilo o smotrnosti poslovanja Vlade RS, Ministrstva za finance, Kapitalske družbe pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d. d., ter Slovenske odškodninske družbe, d. d., pri prodaji deleža družbe Splošna plovba, d. o. o., Portorož, v obdobju od leta 2005 do konca junija leta 2008;
3. Revizijsko poročilo o smotrnosti zagotavljanja preglednosti finančnih odnosov in ločeno evidentiranje različnih dejavnosti v obdobju od leta 2006 do konca leta 2009;
4. Revizijsko poročilo o sanaciji starih bremen industrijskih odpadkov in nedovoljenih odlagališč gradbenih odpadkov v obdobju od 1. 1. 2004 do 31. 12. 2008;
5. Revizijsko poročilo o smotrnosti izvajanja gospodarske javne službe ravnanja z izrabljenimi motornimi vozili od leta 2007 do konca leta 2008;
6. Revizijsko poročilo o smotrnosti poslovanja DARS, d. d., pri izplačilu odškodnine in gradnji nadvoza nad avtocestnim odsekom Pluska–Ponikve,
7. Coordinated International Audit on Climate Change - mednarodno poročilo.

Vsa revizijska poročila so v celoti dostopna na spletni strani računskega sodišča, <http://www.rs-rs.si>.

Mednarodno delovanje oddelka B4

V letu 2010 je računsko sodišče nadaljevalo s sodelovanjem v reviziji 14 vrhovnih revizijskih institucij z vsega sveta na področju obvladovanja podnebnih sprememb, ki se je zaključila z izdajo poročila "Coordinated International Audit on Climate Change" v novembru 2010. Računsko sodišče je pri tej reviziji sodelovalo s svojimi izkušnjami in ugotovitvami, ki jih je pridobilo pri izvajanju skupne revizije z VRI Slovaške, Češke in Avstrije o uspešnosti in učinkovitosti doseganja ciljev iz mednarodnih sprejetih dogovorov na področju zaščite zraka, ozonskega plašča in obvladovanja podnebnih sprememb.

Predstavnica oddelka B4 se je udeležila tudi delovnih skupin INTOSAI in EUROSAI, ki razvijajo metodologijo revidiranja na področju izvajanja okoljskih revizij in revizij privatizacije, javno zasebnih partnerstev in regulatornih organov. Kot predstavnica računskega sodišča deluje tudi v upravnem odboru delovne skupine za okoljsko revidiranje (WGEA).

Druge aktivnosti

Oddelek B4 je v letu 2010 sam ali v sodelovanju z drugimi oddelki in pravno službo pripravil 10 odgovorov na vprašanja revidirancev oziroma podal stališča do predlogov zakonov ali stališč posameznih ministrstev na pobudo Vlade RS ali ministrstev. Predstavniki oddelka B4 je sodeloval v postopkih izobraževanja za pridobitev naziva državni revizor oziroma preizkušeni državni revizor.

Izvajanje revizij smotrnosti poslovanja

Revizijski oddelek B5 izvaja revizije smotrnosti poslovanja, revizije uveljavljanja k ciljem in rezultatom usmerjenega proračunskega procesa in revizije informacijskih sistemov. V letu 2010 je oddelek izvajal petnajst revizij in pripravil šest revizijskih poročil, v katerih je računsko sodišče izdalo revizijsko mnenje o smotrnosti poslovanja 21 revidirancem. Izdana revizijska poročila oddelka B5 v letu 2010 so:

- Revizijsko poročilo o pomoči Republike Slovenije v naravnih nesrečah;
- Revizijsko poročilo o razvoju podeželja v Republiki Sloveniji;
- Revizijsko poročilo o uspešnosti izvajanja programa Mladi raziskovalci;
- Revizijsko poročilo o doseganju ciljev inšpekcijskega nadzora prometa;
- Revizijsko poročilo o sistemu priznavanja, odmere in izplačila izjemnih pokojnin;
- Revizijsko poročilo o dostopnosti predšolske vzgoje.

Vsa revizijska poročila so v celoti dostopna na spletni strani računskega sodišča, <http://www.rs-rs.si>.

Predložitev odzivnega poročila smo zahtevali v dveh izmed šestih izdanih revizijskih poročil. V letu 2010 je računsko sodišče izdalo dve porevizijski poročili, od katerih se je eno nanašalo še na poročilo o reviziji učinkovitosti delovanja informacijskega sistema, ki je bilo izdano v letu 2009. Od petih zahtevanih popravljalnih ukrepov smo izvedene popravljalne ukrepe obeh revidirancev v vseh primerih ocenili kot zadovoljljive.

Revizije, ki jih je revizijski oddelek B5 izvajal v letu 2010, so bile po vsebini, področju dela in revizijskih pristopih izrazito raznolike, saj področje dela oddelka za revizije smotrnosti ni omejeno z naravo dela revidirancev. Revizije oddelka B5 v letu 2010 so, glede na pomembnost in vplivnost področja revizije, javno vidnost, odmevnost v strokovnih javnostih in nenazadnje izvedene spremembe posameznih revidiranih sistemov, izstopale vsaka zase, vendar pa v nadaljevanju navajamo le tri.

Revizija razvoja podeželja v Republiki Sloveniji

V letu 2010 smo z izdajo revizijskega in porevizijskega poročila zaključili obsežno tematsko revizijo uspešnosti Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano pri doseganju ciljev politike razvoja podeželja v obdobju 2003 do 2008. V tem obdobju se je izvajala vrsta programov (SAPARD, EPD, PRP 2004–2006 in PRP 2007–2013). Ocenili smo, da ministrstvo ni bilo v celoti uspešno pri doseganju ciljev, zato smo poleg zahteve za predložitev odzivnega poročila podali tudi vrsto priporočil, ki naj bi poleg uspešnega črpanja evropskih sredstev pripomogla predvsem k boljšemu doseganju ciljev razvoja podeželja. Revizijsko poročilo je junija 2010 obravnaval tudi Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Državnega zbora RS.

Revizija pomoči Republike Slovenije v naravnih nesrečah

Presoja učinkovitosti sistema zagotavljanja pomoči ob naravnih nesrečah, ki so se zgodile v letih 2007 in 2008 je razkrila, da je pomoč do zagotovitve osnovnih pogojev za življenje učinkovita, medtem ko bi bilo mogoče nadaljnje faze pomoči izvajati bolj učinkovito in pri tem zagotavljati tudi bolj enakopravno obravnavo oškodovancev (vsaj v istovrstnih naravnih nesrečah). Naše glavno priporočilo se je nanašalo na preučitev obstoječega sistema pomoči ob naravnih nesrečah, predvsem v smislu enakopravnosti,

smiselnosti in vzdržnosti obstoječega sistema, poleg tega pa smo podali še celo vrsto priporočil za izboljšanje stanja v vseh podsegmentih revizije.

Revizija dostopnosti predšolske vzgoje

Izvedli smo tudi revizijo razvoja dostopnosti predšolske vzgoje, v kateri smo ocenili uspešnost in učinkovitost Ministrstva za šolstvo in šport pri izboljševanju dostopnosti predšolske vzgoje po izdaji Revizijskega poročila o zagotavljanju predšolske vzgoje v letih od 2003 do 2006, ki ga je računsko sodišče izdalo februarja 2007. V tem primeru gre torej za tako imenovano follow-up ali vnovično revizijo istega področja, o urejenosti katerega smo enkrat že izdali mnenje. V vnovični reviziji smo se usmerili na spremembe, ki jih je ministrstvo napovedalo v odzivnem poročilu k prvi reviziji in ocenili njihovo uspešnost in učinkovitost. Ugotovili smo, da so se nekatere stvari izboljšale (npr. vključenost otrok v vrtce), hkrati pa se nekatere težave niso spremenile. Še vedno imamo izrazito raznolike cene istovrstnih programov, visoko progresijo plačil staršev in veliko število zavrnjenih otrok. Odzivnega poročila nismo zahtevali, podali pa smo vrsto priporočil, med katerimi sta najpomembnejši dve, ki ministrstvu priporočata, da naj začne izvajati aktivnosti v smeri prenosa plač zaposlenih na državni proračun in hkrati zagotovi izboljšanje finančne dostopnosti s poenotenjem cene programov na ravni celotne države in zniža progresivnost in najvišja plačila staršev.

Druge aktivnosti

Zaposleni oddelka B5 so v prvi polovici leta 2010 sodelovali pri organizaciji in izvedbi Seminarja o novih pristopih za zmanjševanje davčnega primanjkljaja, ki ga je računsko sodišče organiziralo v Ljubljani. Na seminarju se je srečalo 32 predstavnikov več kot dvajsetih institucij iz enajstih evropskih držav, ki so predstavili in izmenjali informacije o njihovih pristopih, vlogah in napredku pri sodelovanju različnih institucij (predvsem revizijskih in davčnih) pri zmanjševanju davčnih utaj na področju DDV, predvsem pristopov z uporabo informacijskih tehnologij. Izmenjane informacije so in še bodo udeležencem prinesle nove poglede in ideje, predvsem za pristope k bolj učinkovitim davčnim pregledom in s tem zmanjševanju davčnih utaj.

V sklepu pregleda učinkov dela oddelka za revizije smotrnosti lahko ugotovimo, da so učinki naših naporov v preteklih letih pričeli prinašati rezultate. Kadrovska okrepitev, predvsem v delu izvajanja IT revizij, kjer imamo sedaj izrazito okrepljeno revizorsko ekipo, vlaganja v znanje, strokovni razvoj, tehnike in metode revidiranja, ter nenazadnje načine komuniciranja z revidiranci in drugimi javnostmi, nam pričenjajo dajati rezultate v obliki revizijskih poročil, ki so ne samo odmevna, ampak povzročajo tudi sistemske spremembe v ravnanju revidirancev.

Revidiranje porabe sredstev Evropske unije, javnih skladov in agencij

Oddelek za revidiranje porabe sredstev Evropske unije in delovanje javnih skladov in agencij je v letu 2010 nadaljeval s celovitim pristopom k revidiranju porabe evropskih sredstev v Republiki Sloveniji. V prvi polovici leta so bile dokončane revizije, ki so vsebinsko nadgrajevale pregled ključnih tveganj za učinkovito črpanje evropskih sredstev, predvsem pomanjkljivosti in potrebnih izboljšav sistemov in ravnanj vključenih institucij na ravni države.

Nadzor izvajanja nad porabo evropskih sredstev v državah članicah se izvršuje tudi preko t. i. kontrolnih sistemov, to je preverjanja upravičenosti plačil pred dejanskim izplačilom sredstev. Cilj revizije *Stroški kontrol pri črpanju evropskih sredstev* je bil podati čim bolj realno sliko o dejanskih stroških kontrol, ki se izvajajo v postopkih pridobivanja evropskih sredstev in s tem uresničevanja evropskih politik. Nacionalna revizija sistema izvajanja kontrol za izplačila evropskih sredstev je lahko v veliko pomoč vsem vključenim institucijam pri načrtovanju in vrednotenju svojega dela. Kot člani jedrne skupine skupne mednarodne revizije o stroških kontrol smo poleg tega tudi soavtorji skupnega mednarodnega poročila, ki bo objavljeno predvidoma jeseni 2011 pri Odboru za stike Evropskega združenja vrhovnih revizijskih institucij.

Tretji projekt revidiranja porabe evropskih sredstev je vzporedna mednarodna revizija štirih držav članic Evropske unije, preko ozemlja katerih poteka tako imenovani 5. vseevropski transportni koridor. Revizija obravnava izgradnjo železniške proge od Lyona do Kijeva, ki delno poteka tudi po ozemlju Slovenije. Pobuda je dober okvir za širšo analizo uresničevanja nacionalne transportne železniške politike in izvajanja nekaterih njenih ključnih projektov.

Uresničevanje nacionalnega programa mednarodnega razvojnega sodelovanja je predmet revizije, v kateri smo raziskali vključenost in delovanje Republike Slovenije v mednarodni mreži uradnih razvojnih pomoči, s katerimi se razume pomoč, ki jo nudijo razvite države v podporo ekonomskemu, socialnemu in političnemu stanju državam v razvoju. V reviziji smo poleg sistema izvajanja pomoči revidirali tudi oblike pravne organiziranosti vključenih subjektov in možen vpliv teh oblik na razpolaganje z javnofinančnimi sredstvi.

Na področju javnih agencij in skladov smo izvedli revizijo Javne agencije za tehnološki razvoj, ki je ena od ključnih institucij pri izvajanju programov in politik spodbujanja podjetništva in konkurenčnosti. Poleg pravilnosti poslovanja smo podrobneje obravnavali dejavnost agencije pri izvajanju postopkov in uresničevanju ciljev pospeševanja tehnološkega razvoja in inovativnosti.

Oddelek B6 je v letu 2010 izdal tri revizijska poročila:

1. Revizijsko poročilo: Črpanje sredstev evropskega proračuna;
2. Revizijsko poročilo: Razvoj javne železniške infrastrukture; mednarodna revizija - Francija, Italija, Slovenija, Madžarska;
3. Revizijsko poročilo: Poslovanje Javne agencije za tehnološki razvoj Republike Slovenije.

Vsa revizijska poročila so dostopna na spletni strani računskega sodišča, <http://www.rs-rs.si>.

VIRI, UPORABLJENI ZA DOSEGO CILJEV

Finančni viri

V sprejetem proračunu Republike Slovenije za leto 2010 (Uradni list RS, št. 99/09) so bila za opravljanje dejavnosti računskega sodišča določena finančna sredstva v znesku 6.493.038 evrov. V navedeni znesek so vključena tudi načrtovana namenska sredstva v znesku 1.230 evrov.

Zaradi prilagoditve spremenjenim gospodarskim razmeram je bil v Uradnem listu RS, št. 56/10 objavljen popravek proračuna Republike Slovenije. Za računsko sodišče so bila določena proračunska sredstva v višini 6.426.808 evrov in namenska sredstva v znesku 1.230 evrov, skupaj 6.428.038 evrov.

Vlada RS je sprejela sklep št. 41012-63/2010/3, s katerim je prerazporedila sredstva za plače s postavke računskega sodišča na pripadajočo postavko pri Ministrstvu za finance v višini 100.000 evrov. S tem so se proračunska sredstva za računsko sodišče zmanjšala. Veljavni finančni načrt za leto 2010 je 6.366.168 evrov, od tega je 39.360 evrov namenskih sredstev.

Že v letu 2009 se je začelo izvajati aktivnosti, dogovorjene v pogodbi z National Audit Office, Velika Britanija (podpora delovanju vrhovne revizijske institucije Republike Kosovo). Za sodelovanje v CARDS projektu v letu 2010 so bila prejeta namenska sredstva v skupnem znesku 38.960 evrov. Preostala namenska sredstva pa so od prodaje stvarnega premoženja v preteklem letu.

Računsko sodišče je porabilo 6.014.412 evrov. Realizacija finančnega načrta je v primerjavi z veljavnim oziroma sprejetim finančnim načrtom 94-odstotna.

Na podlagi primerjave odhodkov z veljavnim finančnim načrtom lahko zaključimo, da v letu 2010 ni večjih bistvenih odstopanj med načrtovanimi in porabljenimi finančnimi sredstvi. V primerjavi s preteklim letom je bilo porabljenih 753.933 evrov manj, kar predstavlja nižjo porabo za enajst odstotkov. Na navedeni odstotek je največ vplivala dokončna pridobitev poslovnih prostorov na Slovenski cesti 50, Ljubljana. V letu 2009 je bilo za pridobitev teh prostorov porabljenih 741.221 evrov.

Tabela 4: Realizacija odhodkov za leto 2010 v primerjavi s sprejetim finančnim načrtom - rebalans (stolpec 2) in veljavnim finančnim načrtom (stolpec 3)

Naziv	Finančni načrt	Veljavni finančni načrt	Odhodki 2010	Indeks porabe	Indeks porabe
1	2	3	4	5= (4:3)*100	6=(4:2)*100
Plače	4.770.595	4.672.639	4.569.329	98	96
Plače in dodatki	4.432.742	4.325.765	4.245.713	98	96
Regres za letni dopust	93.304	93.304	92.209	99	99
Povračila in nadomestila	210.030	211.596	208.775	99	99
Sredstva za delovno uspešnost		7.455	7.455	100	
Sredstva za nadurno delo	1.600	1.600	204	13	13
Drugi izdatki zaposlenim	32.919	32.919	14.973	45	45
Prispevki delodajalca	761.280	761.609	737.378	97	97
Prispevek za ZPIZ	395.383	395.564	384.813	97	97
Prispevek za zdravstveno zavarovanje	307.818	307.963	296.414	96	96
Prispevek za zaposlovanje	2.681	2.682	2.506	93	93
Prispevek za starševsko varstvo	4.468	4.470	4.181	94	94
Premije KDPZ	50.930	50.930	49.464	97	97
Materialni stroški	717.433	754.020	592.042	79	83
Pisarniški in splošni material in storitve	202.843	197.843	158.962	80	78
Posebni material in storitve	21.480	41.280	35.073	85	163
Energija, voda, komunalne storitve	96.150	96.150	66.515	69	69
Prevozni stroški in storitve	40.770	47.822	31.304	65	77
Izdatki za službena potovanja	94.060	84.224	74.273	88	79
Tekoče vzdrževanje	48.385	64.385	54.588	85	113
Poslovne najemnine in zakupnine	94.645	106.645	89.828	84	95
Drugi operativni odhodki	119.100	115.671	81.499	70	68
Investicije in investicijsko vzdrževanje	178.730	177.900	115.663	65	65
Nakup prevoznih sredstev	1.230				
Nakup opreme	76.500	76.900	67.319	88	88
Investicije in investicijsko vzdrževanje	56.000	30.000			
Nakup nematerialnega premoženja	45.000	71.000	48.344	68	107
SKUPAJ	6.428.038	6.366.168	6.014.412	94	94

Tabela 5: Primerjava realizacije odhodkov za leto 2010 z odhodki za leto 2009

Naziv	Odhodki 2009	Odhodki 2010	Indeks
1	v evrih 2	v evrih 3	porabe $4=(3:2)*100$
Plače	4.618.075	4.569.329	99
Plače in dodatki	4.243.668	4.245.713	100
Regres za letni dopust	90.776	92.209	102
Povračila in nadomestila	203.697	208.775	102
Sredstva za delovno uspešnost	30.782	7.455	24
Sredstva za nadurno delo	381	204	54
Drugi izdatki zaposlenim	48.771	14.973	31
Prispevki delodajalca	743.869	737.378	99
Prispevek za ZPIZ	386.466	384.813	100
Prispevek za zdravstveno zavarovanje	301.874	296.414	98
Prispevek za zaposlovanje	2.554	2.506	98
Prispevek za starševsko varstvo	4.258	4.181	98
Premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja	48.717	49.464	102
Materialni stroški	576.321	592.042	103
Pisarniški in splošni material	161.032	158.962	99
Posebni material in storitve	14.501	35.073	242
Energija, voda, komunalne storitve	72.207	66.515	92
Prevozni stroški in storitve	36.717	31.304	85
Izdatki za službena potovanja	79.350	74.273	94
Tekoče vzdrževanje	41.209	54.588	132
Najemnine in zakupnine	80.098	89.828	112
Drugi operativni odhodki	91.207	81.499	89
Investicije in investicijsko vzdrževanje	830.080	115.663	14
Nakup zgradb in prostorov	741.221		
Nakup prevoznih sredstev	15.275		
Nakup opreme	47.989	67.319	140
Investicijsko vzdrževanje in obnove	2.325		
Nakup nematerialnega premoženja	23.270	48.344	208
SKUPAJ	6.768.345	6.014.412	89

Bilanca stanja

Dolgoročna sredstva

Podatki o povečanju ali zmanjšanju lastnih opredmetenih in neopredmetenih osnovnih sredstev

V letu 2010 je bilo pridobljeno za 103.346 evrov opreme in drobnega inventarja. Med nabavami nove opreme je bilo največ programske in strojne računalniške opreme.

Posodobitev sistema za dokumentarno poslovanje SPIS, vključno z namestitvijo in uvajanjem uporabnikov je bila zaključena v mesecu januarju 2010. Zaradi potreb uporabnikov so se pravila in navodila za evidentiranje dokumentov tekom leta dopolnjevala in nadgrajevala. Za prenovo informacijskega sistema je bilo porabljeno 15.626 evrov.

Pridobljeno je bilo tudi več novih različic programske opreme (IMiS Suite licence, IMiS/OCR Server, ARC Serve, Idea). Pristop k Microsoft Enterprise Agreement 6.6 MA pogodbi za programsko opremo v preteklem letu je omogočil tudi pridobitev dodatnih licenc za strežniško programsko opremo. Vrednost nabavljene programske opreme je bila 20.032 evrov.

Nabavljeno je bilo tudi večje število prenosnih računalnikov ter druge strojne računalniške opreme v skupnem znesku 63.643 evrov. Prenosnih računalnikov je bilo nabavljeno za 30.147 evrov, strežniške opreme za 28.229 evrov in za 5.267 evrov druge nujno potrebne strojne računalniške opreme.

Pisarniška in podobna oprema je bila nabavljena v znesku 3.568 evrov.

V letu 2010 je bilo tudi za 477 evrov pridobitev drobnega inventarja, od tega je bilo brezplačno prejetih protokolarnih daril manjših vrednosti v skupnem znesku 355 evrov.

Zaradi tehnično-tehnološke zastarelosti in poškodovanosti so bile v letu 2010 izločitve neopredmetenih in opredmetenih osnovnih sredstev. Izločeno je bilo za 65.473 evrov programske opreme in za 24.929 evrov opredmetenih osnovnih sredstev. Na podlagi sklepa Vlade RS št. 47803-127/2010/4 z dne 25. 5. 2010 se je pravica upravljanja s stvarnim premoženjem (strojno računalniško opremo) v znesku 22.683 evrov z računskega sodišča prenesla na Center za usposabljanje, delo in varstvo Dolfke Boštjančič na Igu.

Osnovna sredstva na dan izločitve oziroma prenosa praktično niso imela več sedanje vrednosti.

Vrednost neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev na dan 31. 12. 2010 je 3.686.397 evrov, kar je 154.587 evrov manj v primerjavi s preteklim letom.

Kratkoročna sredstva

Podatki o neplačanih terjatvah iz preteklega leta

Na dan 31. 12. 2010 ima računsko sodišče v bilanci stanja izkazano za 509.260 evrov kratkoročnih terjatev in aktivnih časovnih razmejitev, ki jih je preneslo v leto 2011.

Te terjatve se nanašajo na:

- terjatve za obračunano in izplačano nadomestilo plače za obdobje izvrševanja vojaške dolžnosti do Ministrstva za obrambo, Vojašnica Bohinjska Bela, v znesku 147 evrov,
- terjatve za obračunane in še neizplačane plače in dajatve za mesec december 2010 ter za opravljene in neplačane storitve in dobave v decembru 2010 v znesku 492.228 evrov (od tega je 451.944 evrov za plače in dajatve, 514 evrov za prispevek za vzpodbujanje zaposlovanja invalidov, 184 evrov za povračila stroškov dela na terenu in 39.586 evrov za dobave in storitve),
- terjatev do Inštituta za varovanje zdravja Republike Slovenije za neizdano revijo v znesku 10 evrov,
- terjatve za obračunana nadomestila pri plačah v znesku 14.159 evrov in za ostalo v znesku 2.716 evrov.

Vse navedene terjatve, ki so izkazane v Bilanci stanja na dan 31. 12. 2010, zapadejo v plačilo v letu 2011.

Kratkoročne obveznosti

Podatki o neplačanih obveznostih iz preteklega leta

Na dan 31. 12. 2010 ima računsko sodišče v bilanci stanja izkazano za 521.931 evrov kratkoročnih obveznosti in pasivnih časovnih razmejitev, ki jih je preneslo v leto 2011.

Te obveznosti se nanašajo na:

- kratkoročne obveznosti do zaposlenih v znesku 388.729 evrov, kar izhaja iz obračuna plač za mesec december 2010 in povračila stroškov opravljenih službenih poti v letu 2010,
- kratkoročne obveznosti do dobaviteljev v znesku 39.586 evrov za dobavljeni material in opravljene storitve v novembru in decembru 2010,
- druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja v znesku 63.913 evrov za obračunane dajatve pri plačah za mesec december 2010,
- obveznost iz finančnega najema, ki zapade v plačilo v letu 2011 v znesku 12.671 evrov,
- neplačane prihodke, ki vključujejo 866 evrov predvidenega prihodka vrhovne revizijske institucije Velike Britanije,
- prehodno obračunane odhodke za vračunane odhodke v znesku 1.861 evrov in obračunana nadomestila plač pri plači za december 2010 v znesku 14.305 evrov.

Vse navedene obveznosti, ki so izkazane v Bilanci stanja na dan 31. 12. 2010, zapadejo v plačilo v letu 2011.

Lastni viri in dolgoročne obveznosti

V okviru splošnega sklada ima računsko sodišče izkazan sklad za opredmetena in neopredmetena osnovna sredstva v znesku 3.686.397 evrov, zmanjšan za splošni sklad za drugo, ki se nanaša na dolgoročne obveznosti iz poslovanja iz naslova pogodbe s postopnim odkupom - finančni najem v znesku 12.671 evrov za programsko računalniško opremo.

Računsko sodišče ima v poslovnih knjigah na dan 31. 12. 2010 evidentirane druge dolgoročne obveznosti v znesku 12.671 evrov, ki izhajajo iz pogodbe o finančnem najemu. Navedena obveznosti zapade v plačilo v letu 2011 in je vključena med kratkoročne obveznosti.

Zaposlovanje

Na računskem sodišču je bilo 31. decembra 2010 zaposlenih skupaj 134 javnih uslužbencev in funkcionarjev. Dva javna uslužbenca sta zaposlena za določen čas (nadomeščanje porodniške odsotnosti). To pomeni, da se število zaposlenih v primerjavi z letom 2009 ni spremenilo.

V letu 2010 smo z javnimi natečaji objavili tri uradniška delovna mesta ter dve strokovno-tehnični delovni mesti za določen čas.

Dva javna natečaja sta bila uspešno zaključena in izvedeni dve zaposlitvi, za eno uradniško delovno mesto pa izbira ni bila opravljena. Za delovno mesto *vodja pravne službe* je bila zaposlitev izvedena na osnovi javnega natečaja, ki je bil uspešno izveden še v letu 2009. Delovno razmerje so tako v letu 2010 sklenili trije uslužbenci za nedoločen čas in dva za določen čas. V letu 2010 smo zabeležili 2,26 odstotka fluktuacijo, kar pomeni zmanjšanje glede na leto 2009 (5,30 odstotka).

Slika 6: Fluktuacija zaposlenih v obdobju 2002–2010

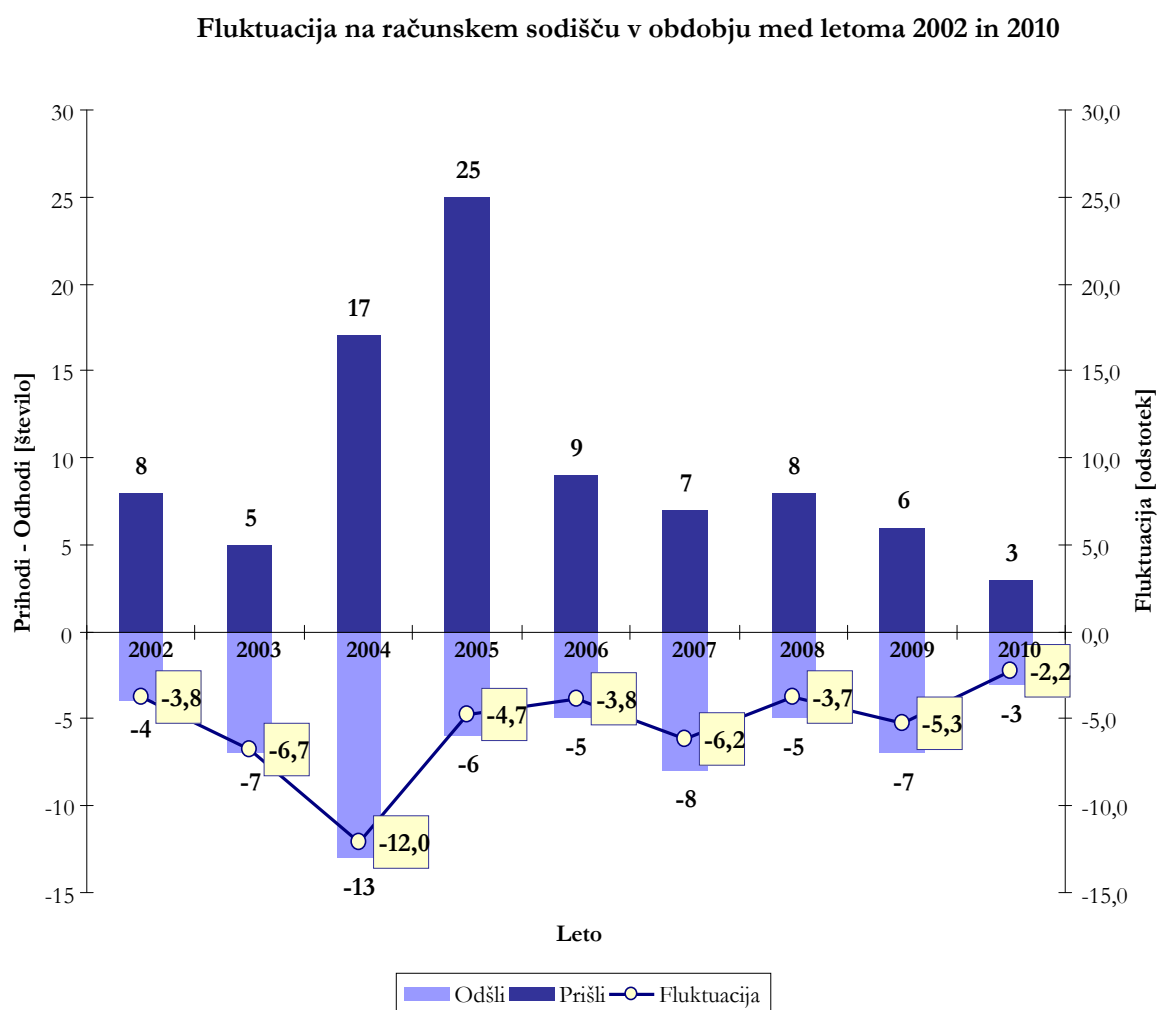

Tabela 6: Zaposleni po delovnih mestih

Področje dela	Število zaposlenih 31. 12. 2009	Število zaposlenih 31. 12. 2010
Vodenje		
• člani	3	3
• vrhovni državni revizorji	6	6
• sekretar računskega sodišča	1	1
Skupaj vodenje	10	10
Izvajanje revizij		
• svetovalci	12	13
• namestniki vrhovnih državnih revizorjev	7	7
• pomočniki vrhovnih državnih revizorjev	24	33
• višji strokovni sodelavci za revidiranje	32	29
• strokovni sodelavci za revidiranje	18	11
Skupaj izvajanje revizij	93	93
Podpora		
• vodja kabineta	1	1
• tajnice	11	12
• javni uslužbenci v podpornih funkcijah	17	18
Skupaj	29	31
Skupaj vsi	132	134

Tabela 7: Zaposleni po stopnji izobrazbe

Stopnja izobrazbe oz. znanstveni naslov	Število zaposlenih 31. 12. 2009	Število zaposlenih 31. 12. 2010
Doktorat	3	3
Magisterij, specializacija	28	31
Univerzitetna ali visoka izobrazba	90	89
Višja izobrazba	3	3
Srednja izobrazba	8	8
Skupaj	132	134

Revizijsko poročilo

Poslovanje Občine Radenci

Revizijsko poročilo

Računovodski izkazi in pravilnost poslovanja
Arboretuma Volčji Potok

Revizijsko poročilo

Pravilnost poslovanja Mestne občine Velenje

Revizijsko poročilo

Delovanje sveta zavoda Centra za usposabljanje,
delo in varstvo Dolfke Boštjančič, Draga

Revizijsko poročilo

Pravilnost in smotrnost poslovanja
Javne agencije za tehnološki razvoj
Republike Slovenije

Revizijsko poročilo

Izvajanje Zakona o vodah

Revizijsko poročilo

Ukinitev postopka likvidacije D.S.U., družbe
za svetovanje in upravljanje, d.o.o. Ljubljana

Revizijsko poročilo

Podeljevanje koncesij v zdravstvu -
Ministrstvo za zdravje

Revizijsko poročilo

Nacionalni stanovanjski program

Revizijsko poročilo

Pravilnost poslovanja Mestne občine
Slovenj Gradec

Računsko sodišče Republike Slovenije / The Court of Audit of the Republic of Slovenia

Slovenska cesta 50, 1000 Ljubljana, Slovenija

tel.: +386 (0) 1 478 58 00; fax: +386 (0) 1 478 58 91; sloaud@rs-rs.si, www.rs-rs.si

Enota Maribor / Maribor Office

Ulica heroja Bračiča 6, 2000 Maribor, Slovenija

tel.: +386 (0) 2 250 58 80; fax: +386 (0) 2 250 58 96